Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

22-ЙИЛ ЧИҚИШИ.
№ 57 (5406).
21 МАРТ ЖУМА
1975 ЙИЛ.
Баҳоси 2 тийин.

СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАР КОММУНИСТИК ПАРТИЯЛАРИ РАҲБАРЛАРИНИНГ УЧРАШУВИ

Венгрия Социалистик ишчи партиясининг XI съезди ишида қатнашаётган КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари Г. Гусак, ПБИП Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Герек, БКП Марказий Комитетининг биринчи секретари Т. Живков, ВСИП Марказий комитетининг биринчи секретари Я. Кадар ГБСП Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Хонеккер 18 март куни дўстона учрашдилар.

Қардош мамлакатларда социалистик ва коммунистик қурилишнинг бориши тўғрисида ўзаро ахборот берилди. гитлерчилар фашизми тор-мор қилинганлигининг 30 йиллиги билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди, бир қанча актуал халқаро проблемалар ва жаҳон коммунистик ҳаракати масалалари кўриб чиқилди. Фикрлашиб олиш вақтида Европада тинчликни ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш, кескинликни юмшатиш жараёнини ривожлантириш ва кучайтириш учун кураш вазифаларига алоҳида эътибор берилди. Бу соҳада давлатларнинг Европа кенгашини тезроқ тугаллаш ва унинг якунловчи босқичини олий даражада ўтказиш муҳимлиги таъкидлаб ўтилди.

Учрашув ғоят самимий руҳда, барча муҳокама қилинган масалалар юзасидан тўла якдиллик вазиятида ўтди.

СССР 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ ТОШКЕНТ ТРАКТОР ЗАВОДИНИНГ ИШЧИЛАРИ, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАРИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети сизларни катта меҳнат ғалабаси — 100 мингинчи трактор ишлаб чиқарилганлиги билан қизғин табриклайди.

Пахтачиликда ишлатиладиган машиналар учун асосий энергетика базаси бўлган тракторларнинг Ўзбекистонда ишлаб чиқарилиши пахтачиликни кучли равишда юксалтириш учун юксак унумли техникани яратишнинг кенг истиқболини очиб берди.

Бу ғалаба — фидокорона меҳнатнинг, толмас ижодий изланиш ва новаторлик жасоратининг натижаси, кенг авж олдирилган социалистик мусобақанинг самарасидир. Бу ғалаба катта халқ хўжалиги аҳамиятига эгадир. Сизлар мамлакатимизнинг пахта далаларида Тошкент трактори базасида яратилган зангори кемалар ишлаётганлиги билан ҳақли равишда фахрлана оласиз.

Ҳозирги вақтда тракторсозлар олдида мураккаб ва масъулиятли вазифалар турибди. 1976 йилда МТЗ-80Х тракторларини ўзлаштириш ва ишлаб чиқаришга тайёр бўлишингиз керак. Бу эса пахтачиликни комплекс механизациялашда янги босқич бўлади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети трактор заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари, хизматчилари совет пахтачилигини тракторлар билан таъминлаш учун, 1975 йилнинг ва тўққизинчи беш йиллик топшириқларини бажариш учун бундан кейин ҳам қатъият билан курашадилар, севимли ватанимизнинг бахт-саодати йўлида зўр-ғайрат билан ишлайдилар деб қатъий ишонч билдирадилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ МОСКВАГА ЖЎНАБ КЕТДИ

БУДАПЕШТ, 19 март. (ТАСС). Венгрия Социалистик ишчи партияси XI съездида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси делегациясига бошчилик қилган КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев бугун кечқурун Будапештдан Москвага жўнаб кетди.

КПСС делегациясининг аъзоси —КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитети биринчи секретари В. В. Шчербицкий, шунингдек КПСС Марказий Комитети аъзоси К. В. Русаков, КПСС Марказий Ревизия комиссияси аъзоси А. М. Александров ўртоқ Л. Н. Брежнев билан бирга жўнаб кетдилар.

Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Янош Кадар, ВСИП Марказий Комитети сиёсий бюроси аъзолари Ене Фок, Бела Биску, Карой Немет, министрлар, ВСИП Марказий Комитети аъзоси, ВХРнинг СССРдаги элчиси Д. Рапаи, ВСИП XI съездидаги КПСС делегациясининг аъзолари —КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Катушев, Грузия Компартияси Марказий Комитети биринчи секретари Э. А. Шеварднадзе, КПСС Марказий Комитети аъзоси, СССРнинг ВХРдаги элчиси В. Я. Павлов, шунингдек элчихона ходимлари ва ВХРдаги бошқа совет муассасаларининг ходимлари, қўшинлар жанубий группасининг қўмондони генерал-полковник Б. П. Иванов Венгрия пойтахтининг ғарбий вокзалида ўртоқ Л. И. Брежневни кузатиб қолдилар.

Вокзалда пойтахт меҳнаткашларининг намояндалари ўртоқ Л. И. Брежневни самимий табрикладилар.

Венгер ва совет пионерлари Совет Иттифоқидан келган меҳмонларга гулдасталар тақдим қилдилар.

100.000-РАҚАМЛИ ТРАКТОР

ТОШКЕНТ ТРАКТОР ЗАВОДИДА БАЙРАМ

100.000 — тракторни куни кеча конвейердан олиб экспериментал цехга ўтказишган эди. Бу — кўплаб ишлаб чиқарилаётган одатдаги тракторлардан фарқ қилмаса ҳам, ўзига хос хусусияти бор эди. Анъанавий яшил ранг ўрнига бу машина қизил рангга бўяб чиқарилди, олдинги копотига йирик жез ҳарфлардан бир рақами ва бешта нол мустаҳкамлаб қўйилган эди. Тракторни жўнатиш ҳужжатлари барвақт, расмийлаштирилди: нарядга мувофиқ у Жиззах областидаги Жиззах районининг Ленин номли колхозига юборилади. Бахмал қутичадаги катта ва оғир рамзий калит ўз эгасини кутар эди.

Тошкент трактор заводида байрам! 1970 йил учинчи апрелидан то беш йиллик тугалловчи йилининг йигирманчи мартигача республиканинг энг ёш машинасозлик корхоналаридан бири бўлган шу завод конвейеридан дастлабки юз мингинчи ажойиб трактор тайёрлаб олинди. Шу муносабат билан завод ҳовлисидаги ҳиёбонлар байроқлар ва шиорларга бурканди, «марказий кўча»да бир-бирига туташтирилган юк автомашиналаридан ясама минбар ҳосил қилинди. жуда кўп меҳмонлар келишди. Митинг бошланишидан аввал биз ТТЗнинг бош конструктори Юлий Вацлавович Гроховский билан суҳбатлашдик. Бу воқеани у шундай шарҳлаб берди:

— Беш йил муқаддам синовчи тракторчи Илфат Ашимов байрам марши садолари остида биринчи «Т28Х4» тракторини завод дарвозасидан тантанали равишда ҳайдаб чиққан эди. Бу — ўз даври учун 30 от кучига эга бўлган дуруст машина эди. Айни шу машина пахтазорларда қилинаётган революцияда муҳим қадам қўйишга имкон берди, яъни икки қаторли машҳур «ХТ-1,2» пахта териш комбайни ўзиюрар шасси бўлиб хизмат қилди. Ўша пайтдан бери машина неча марта яхшиланди, конструкторлар икки йўналишда иш олиб бордилар: унинг қувватини оширдилар (бу эса осма пахта териш машиналари унумдорлигини кўпайтириб, икки қаторли машиналардан тўрт қаторли машиналарга ўтиш имконини берди) ва тракторчининг меҳнат шароитини яхшиладилар. Бу эса минглаб хотин-қизларнинг машинани бошқаришига йўл очди, ғўзани культивация қилиш, чигит экиш, пахта териш, уни ташишдаги смена нормасини кўпайтирди. «Т-28Х4» машинасига 50 от кучига эга бўлган двигатель, юмшоқ тебранма ўриндик, рулни гидравлик усулда кучайтириш механизми, енгил ва хавф-хатарсиз каркас ўрнатилган.

Ҳозирги «Т28Х4» трактори барча пахтакор республикаларда ва кўпгина чет мамлакатларда муносиб обрў қозонган машиналардир. Бу меҳнаткаш машина прицепларга жойлашган юкларни ташийди. Миллион-миллион гектар пахтазорларда меҳнат қилиб, гоҳ сеялка, гоҳ культиватор, гоҳ пуркагич механизми, гоҳ пахта териш машинасини «орқалаб» юради. Ҳозир Тошкент трактори кўпгина параметри жиҳатидан ўз замонасидан ўзиб кетди. Трактор вазнининг ҳар тоннасига двигателнинг 21 от кучи тўғри келади. Илмий прогнозларга қараганда бу — ватанимиз тракторсозлигини 1980—1985 йилларга мўлжалланган маррасидир. Қувватнинг ҳар от кучи ҳисобига 1980 йил учун мўлжалланаётган чамаси 50 килограмм ўрнига 46 килограмм металл сарфланмоқда.

Митинг бошланади. Тракторсозларнинг меҳмонлари — корхона раҳбарлари, ишлаб чиқариш пешқадамлари, новаторлари, пахтакорлар, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин. Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Р. Хўжаев минбарга чиқадилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретари И. Г. Анисимкин завод коллективини шонли меҳнат ғалабаси билан самимий қутлаб пахтачиликни механизациялаштиришда, мукаммал машиналар яратишда коллективга янги муваффақиятлар тилаб, республика Компартияси Марказий Комитети ва ҳукумати тракторсозларга йўллаган табрикни ўқиб беради.

Трактор йиғув цехининг бошлиғи Л. Шатдинов корхона раҳбарларига рапорт беради: кенг қулоч ёзган мусобақа натижасида 100.000 — трактор муддатидан бир кун аввал тайёрланди.

ТТЗ коллективининг муваффақияти — кўпгина цехлар, сменалар, бригадалар коллективлари юз мингинчи машинани барвақтроқ чиқариш учун мусобақа бошлаб қилинган зарбдор меҳнатнинг самарасидир. Шу мусобақа ғолибларига митингда муносиб мукофотлар — йиғув цехининг коллективига — кўчма Қизил байроқ, бош конвейердаги мастер Ж. Дусенбеков участкасига ва мастер Н. Галиевнинг термик участкасига, трансмиссиялар цехидан П. Иоппе бригадасига фахрий вимпеллар топширилади. Заводнинг зарбдор ишчилари, донгдор кишилари сўзга чиқадилар.

Биринчи трактор калитини машҳур механизатор Анархон Эргашевага топширган трансмиссия цехининг созловчиси Анатолий Юхненко, слесарь, завод ветерани, Октябрь революцияси орденининг кавалери Абдураҳим Ёрматов, Улуғ Ватан урушининг ветерани — йиғувчи слесарь Михаил Молчанов, ёш электр пайвандчи Александр Морозов бирин-кетин минбарга кўтариладилар. Александр Морозов 15-цех комсомоллари шу корхонадан фронтга кетиб, Ватан учун жон берганлар хотирасига заводда обелиск ўрнатиш ташаббуси билан майдонга чиққанликларини маълум қилади.

Юз мингинчи тракторнинг рамзий калити Ленин номли колхоз раиси А. Алимовга топширилади. «Ажойиб машиналар яратиб бераётган ишчилар синфига раҳмат, — дейди у. —Яқин келажакда машиналар янада яхшиланишига ишонамиз».

Ҳа, машиналар янада яхшиланади. Шу йилнинг биринчи июлиданоқ конвейерга қўйиладиган янги трактор моделини олган минглаб механизаторлар унинг ижодкорларига ташаккур айтишлари шубҳасиз. Ундаги кабинанинг эшиги қаттиқ ёпиладиган бўлади. Ичига плафон ва вентилятор ўрнатилади. У октябрдан бошлаб 60 от кучига эга бўлган моторли, тағин ҳам мукаммалроқ машина чиқара бошлайди: бу трактор кўп миқдордаги ёнилғини тежаш, машинада пахта теришни янада жадаллаштириш имконини беради.

Тошкент трактори ўз замонасидан илдамроқ бормоқда. Шундай бўлса ҳам уни ишлаб чиқариш яқин орада тўхтатилади: 60 от кучига эга бўлган, кабинаси герметик ёпиладиган ва кондиционер ўрнатиладиган 80 от кучига эга бўлган энг янги машина синовдан ўтди ва тез орада хўжаликларга юборилади. 120 от кучига эга бўлган машиналар ҳозир синаб кўрилмоқда.

Бундай тракторни ишлаб чиқариш жуда мураккаб иш эканлиги равшан. Шу боисдан ҳам ТТЗ коммунистлари байрам арафасида ўтказилган йиғилишда янги ишлаб чиқариш майдонларини қуриш қандай олиб борилаётганлиги, келажак техникасини ишлаб чиқаришга тайёргарликнинг аҳволи масаласини батафсил ва талабчанлик билан муҳокама қилдилар. Улар ёш кадрларни тарбиялаш тўғрисидаги Минск, Владимир, Волгограддаги ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларидаги турдош заводлар билан ҳамдўстликни мустаҳкамлаш ҳақидаги масалаларни ҳам унутмадилар.

...Тантанали «Тракторчилар марши» яна янграйди. Яна синовчи Илфат Ашимов тракторни ҳайдаб чиқади, аммо бу сафар у юз минг рақами ёзилган трактор чавандози сифатида намоён бўлади. Ишчи рулни «Ҳурмат белгиси» ордени кавалери бўлган Мусурмон Эргашевга топширади. Ишончли машина — ишончли қўлларда!

Команда янграйди:

— Юз мингинчи трактор олиб чиқилсин! Навбатдаги «Т28Х4» трактори ишчилар сафлари орасидан ўтиб, меҳнат кучогига йўл олади. «Юбиляр тракторимиз сенга оқ йўл бўлсин!» — деган сўзлар завод радиоузели карнайларидан эшитилади. Беш йиллик давомида янада кўп куч тўплаган забардаст трактор заводининг — ўзи гўё фарзандига «Оқ йўл» тилаб қолади.

Ю КРУЖИЛИН.
ЎзТАГ мухбири.

Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз механизаторлари кўклам экиш кампаниясига тайёргарлик кўриб, 30 та чопиқ трактори, 30 та сеялка ва бошқа техника воситаларини тўла ремонтдан чиқариб тахт қилиб қўйдилар. Суратда: механизаторлардан (чапдан) М. Мирзаев, Ҳ. Деҳқонов, А. Ёқубов, Б. Нуроқбоев, О. Иброҳимов, М. Умаровлар.

А. Тўраев фотоси.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА БАҲОРГИ ЭКИНЛАР ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 20 МАРТГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — баҳори дон экиш; иккинчи стун — эртаги сабзавот экиш ва кўчат ўтказиш; учинчи стун — беда сепиш (планга нисбатан процент ҳисобида).

Оққўрғон	200,0	225,0	80,3
Янгийўл	127,4	84,6	27,0
Ўрта Чирчиқ	108,0	169,8	30,6
Қуйи Чирчиқ	100,0	81,2	98,0
Юқори Чирчиқ	96,3	77,1	36,5
Бўка	84,7	211,6	38,1
Калинин	78,6	82,7	49,7
Бекобод	75,8	200,7	57,8
Пискент	72,0	568,1	15,1
Чиноз	57,7	1017,0	31,6
Оҳангарон	43,2	118,9	9,9
Бўстонлиқ	12,4	86,5	—
Оржоникидзе	—	76,2	21,1
Область бўйича	79,2	88,3	36,6

ҚИЗИЛ ШАНБАЛИК ШАРАФИГА

Тошкент шаҳридаги корхоналар, қурилишлар, муассасалар ва ўқув юртлари меҳнат коллективларининг кўп кишилик вакиллари 19 март куни В. И. Ленин туғилган куннинг 105 йиллиги шарафига ўтказиладиган Коммунистик шанбаликка тайёргарлик масаласига бағишланган умумшаҳар митингига тўпландилар. Митинг қатнашчилари ўз сўзларида навбатдаги «Қизил шанбалик»ни ўтказиш тўғрисидаги ташаббусни ўз коллективлари номидан қизғин қўллаб-қувватладилар. Шу кунни серунум меҳнат билан нишонлаб, бу билан беш йиллик фондига муносиб ҳисса қўшиш юзасидан барча тошкентликларга бир овоздан мурожаат қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ШАҲАР ЛЕНИН РАЙОН СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

Меҳнаткашлар депутатлари Ленин район Советининг сессияси бўлиб ўтди. Унда ташкилий масала кўриб чиқилди.

Сессия С. У. Султоновани бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан район Совети ижроия комитетининг раиси вазифасидан озод қилди.

Меҳнаткашлар депутатлари Ленин район Совети ижроия комитетининг раиси қилиб М. М. Қаҳҳоров сайланди.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «Самаркандводстрой» тресги илғор механизаторларининг сув хўжалиги ташкилотларининг барча механизаторларига мурожаатини маъқуллади. Область ва район партия комитетларига, Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига, «Главсредазирсовхозстрой»га, «Узглавводстрой»га ва сув хўжалиги қурилишларининг бошланғич партия ташкилотларига янги суғориладиган ерларни ва сув танқислигининг олдини олиш учун мўлжалланган объектларни ишга тушириш юзасидан тўққизинчи беш йиллик планларини муддатидан илгари бажаришга қаратилган ана шу мурожаатни муҳокама қилиш ва ер қазиш техникасидан самаралироқ фойдаланиш соҳасида тадбирларни белгилаш топширилди.

«САМАРКАНДВОДСТРОЙ» ТРЕСТИ ИЛҒОР МЕХАНИЗАТОРЛАРИНИНГ ЯНГИ СУҒОРИЛАДИГАН ЕРЛАРНИ ЎЗЛАШТИРИШ ВА АНА ШУНДАЙ МАВЖУД ЕРЛАРНИ МЕЛИОРАТИВ ЖИҲАТДАН ЯХШИЛАШ БИЛАН БАНД БЎЛГАН СУВ ХЎЖАЛИГИ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ БАРЧА МЕХАНИЗАТОРЛАРИГА

МУРОЖААТИ

Биз, Ўзбекистон ССР Мелиорация ва Сув хўжалиги министрлигига қарашли «Самаркандводстрой» трестининг механизаторлари сув хўжалиги қурилиши вазифаларини муваффақиятли бажариш, суғориш системаларини вегетацияга сифатли тайёрлаш кўп жиҳатдан механизаторларнинг, экскаватор машинистлари, бульдозерчилар ва скреперчиларнинг меҳнатига боғлиқ эканлигини тушунамиз.

Биз бетон билан қопланган йирик ирригация каналларида, ноёб гидротехника иншоотларида, насос станцияларида ва ўзлаштирилган минглаб гектар ерларда ҳамда бошқа шу каби объектларда меҳнат қилмоқдамиз.

Экипажларимиз механизмларни жуда яхши билиши ва бу механизмларга аниқ-пухта техникавий хизмат кўрсатилиши, ишга ҳалол муносабатда бўлинаётганлиги ва меҳнатнинг юксак даражада ташкил этилганлиги бизга тўққизинчи беш йиллик топшириқларини бажариш, 4 та рационализаторлик таклифини ишлаб чиқиб, жорий этиш, 7860 сўм пулни иқтисод қилишга, 9800 сўмлик ёнилғи, мойлаш материалари ва эҳтиёт қисмларни тежаб қолишга эришиш бажарилган ишларни «яхши» ва «аъло» баҳода топшириш имконини берди. Ҳозир бизнинг, экипажларимиз 1978—1979 йиллар ҳисобига ишламоқдалар.

Шу билан бирга биз қўлга киритилган ютуқлар билан кифояланиб қололмаймиз. Биз, ихтисослаштирилган колонналарнинг механизаторлари КПСС Марказий Комитетининг партияга ва совет халқига Мурожаатини чуқур мамнуният ҳисларига тўлиб-тошган ҳолда қабул қилиб, беш йилликнинг якунловчи йил марраларини белгилаб, кескин сув танқислигини ҳисобга олиб, ўз ютуқларимиз ва имкониятларимизга юксак талабчанлик билан қарамоқдамиз. Биз ўзимизнинг барча резервларимизни назарда тутиб, шу резервлардан тезроқ фойдаланиш йўлларини белгилаб, ишлаб чиқариш илғорларидан намуна олиб, ўз зиммамизга қуйидаги мажбуриятларни қабул қиламиз:

—Тўққизинчи беш йилликнинг охиригача камида икки беш йиллик планни бажарамиз;

— бажарган барча ишларимизни нуқул «яхши» ва «аъло» баҳога топширамиз;

— рационализаторлик ишини кучайтирамиз, бу йил бригададан камида битта рационализаторлик таклифини киритамиз;

— мусобақалашаётган турдош бригадалар билан иш тажрибасини ўртоқлашамиз.

Совет кишилари фашистлар Германияси устидан қозонилган Буюк Ғалабанинг 30 йиллик юбилейини нишонлашга тайёргарлик кўрмоқдалар. Ер қазиш ишларининг ярим йиллик планини муддатидан илгари бажариш йўлида фидокорона меҳнат қилиш механизаторларимизнинг ғалаба байрамига энг яхши совғаси бўлади. Бу эса янги ерларни 1975 йилнинг вегетация давригача ишга тушириш имконини беради.

Биз тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари тўла ва ошириб бажариш ишига муносиб ҳисса қўшиш учун республиканинг барча механизаторларини социалистик мусобақани кенг авж олдиришга даъват этамиз. Биз меҳнатдаги ўртоқларнинг ҳаммаси таклифимизни қўллаб-қувватлашига ишонамиз.

Ҳар бир киши беш йиллик муваффақияти учун ўзининг шахсан масъулиятли эканлигини эсдан чиқармасин.

Ушбу мурожаат трест коллективининг йиғилишида қабул қилинди. Бригадаларнинг топширигига мувофиқ:

А. ГАЛИУЛИН — 2-ихтисослаштирилган кўчма механизациялашган колонна экскаваторининг катта машинисти.

И. КРИЛИШКИН — 1-ихтисослаштирилган кўчма механизациялашган колонна экскаваторининг катта машинисти.

Г. БАЛАБАЕВ — 1-ихтисослаштирилган кўчма механизациялашган колоннанинг бульдозерчиси.

Ф. КОТЛОБУЛАТОВ — 2-ихтисослаштирилган кўчма механизациялашган колонна скреперининг машинисти.

А. ҚАЮМОВ — 2-ихтисослаштирилган кўчма механизациялашган колонна экскаваторининг катта машинисти.

П. ТЕМИРГАЛИЕВ — 1-ихтисослаштирилган кўчма механизациялашган колонна экскаваторининг катта машинисти.

Х. МУЗАМОВ — 1-ихтисослаштирилган кўчма механизациялашган колоннанинг бульдозерчиси.

ФРАНЦИЯ БОШ МИНИСТРИ МОСКВАДА

Франция Республикасининг бош министри Жак Ширак Совет ҳукуматининг таклифига биноан 19 мартда расмий визит билан Москвага келди.

Франция Республикаси ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида Ж. Ширакни СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Аэродромда олий мартабали меҳмонни Москва меҳнаткашларининг намояндалари табрикладилар.

Учиш майдонида фахрий қоровул саф тортиб турди. Франция билан Совет Иттифоқининг давлат гимнлари ижро этилди. А. Н. Косигин билан Ж. Ширак совет жангчилари сафлари олдидан ўтдилар.

Расмий маросим тамом бўлганидан кейин Ж. Ширак А. Н. Косигин билан автомашинада мотоциклчилар фахрий эскорти кузатиб борган ҳолда шаҳарга қараб йўл олдилар.

Ташқи ишлар министри Жан Сованьярг, бошқа расмий кишилар Франция Бош министри билан бирга келишди. (ТАСС).

ВЕНГРИЯ—СОВЕТ ДЎСТЛИГИ ЖАМИЯТИГА

Азиз ўртоқлар, дўстлар!

Венгрия—Совет дўстлиги жамияти правлениесининг аъзолари ва активларини, бу жамиятнинг олижаноб фаолиятида қатнашаётган Венгрия Халқ Республикаси барча меҳнаткашларини совет Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотланганлиги туфайли чин кўнгилдан табриклайман.

Сизнинг ташкилотингиз мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги қардошларча ҳамкорликни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш соҳасида жуда катта хизмат қилди. Коммунистларнинг ташаббуси билан ташкил этилган сизнинг жамиятингиз мард венгер ватанпарварлари ва интернационалистларининг шонли традицияларини давом эттирди. Ана шу ватанпарварлар ва интернационалистлар совет Россиясидаги гражданлар уруши ўти ичида, 1919 йилги Венгрия—Совет республикаси даврида, сўнгра реакция ва фашизмнинг оғир йилларида ишчи ва деҳқонларнинг жаҳондаги биринчи давлати — Совет Иттифоқи билан дўстлик ва ҳамкорликни муттасил қаттиқ туриб ҳимоя қилдилар.

Сизнинг жамиятингиз ўттиз йилдан буён социалистик қурилишда ва Совет Иттифоқи билан қардошларча интернационал алоқаларни ривожлантиришда коммунистлар партиясининг ишончли, мустаҳкам ёрдамчиси сифатида ҳаракат қилиб келмоқда. Эндиликда Совет Иттифоқи ва Венгрия Халқ Республикасидаги миллионларча кишиларни, корхоналар ва муассасаларни, шаҳар ва областларни бир-бири билан боғлаган дўстлик амалдаги социалистик интернационализм намунаси бўлиб қолди. Бу— тинчлик ва халқлар бахти учун, социализм ва коммунизм улуғ ишининг тантанаси учун курашдаги маслакдошлар, сафдошларнинг дўстлигидир. Бу — абадий ва бузилмас дўстликдир.

Мамлакатларимиз меҳнаткашлари ўртасидаги сиёсий ва иқтисодий ҳамкорлик, маданий ва илмий алоқалар кейинги йилларда доим мустаҳкамланиб, тобора кўп қиррали ва самарали бўлиб қолганлиги совет кишиларини астойдил қувонтирмоқда. Венгрия-Совет дўстлиги жамияти бу ишга муносиб ҳисса қўшди ва қўшмоқда.

Жамиятингизнинг активлари ва раҳбарлари билан учрашувларим хотирамда турибди. Бу учрашувлар ҳамиша самимият ва сидқидиллик, фикр ва интилишларнинг бирлиги, чинакам қардошларча дўстлик руҳи билан суғорилган эди. Мамлакатларимиз коммунистлари, ишчилари, деҳқонлари ва зиёлиларининг дўстлиги ҳамда ҳамкорлиги совет ва венгер халқларининг, бутун социалистик ҳамдўстликнинг, тинчлик ва социализм ишининг манфаатлари йўлида бундан буён ҳам доим ривожланиб боришига аминмиз.

Муносиб мукофот билан самимий табриклайман ва азиз ўртоқлар, сизларнинг Совет—Венгрия дўстлигини мустаҳкамлаш, Венгрия Социалистик ишчи партиясининг XI съезди қўйган юксак мақсадни амалга ошириш — ривожланган социалистик жамиятни вужудга келтириш соҳасидаги фахрли ва муҳим ишда катта муваффақиятларни қўлга киритишингизни тилайман.

Совет Иттифоқи билан Венгрия Халқ Республикаси халқлари ўртасидаги қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик гуллаб яшнайверсин!

Л. БРЕЖНЕВ.

ЮКСАК МУКОФОТ ЯНГИ МАРРАЛАРГА ЧОРЛАЙДИ

19 мартда Қуйи Чирчиқ районининг маданият уйида саноат корхоналари, қишлоқ хўжалиги илғорлари, партия, совет, касаба союзлари, комсомол ташкилотларининг вакиллари тўпландилар. Улар бу ерга Қуйи Чирчиқ районига Қизил Байроқ топширилишига бағишланган район активи йиғилишида қатнашиш учун келган эдилар.

Қуйи Чирчиқ район партия комитетининг биринчи секретари **А. Б. Саидхўжаев** йиғилишни кириш сўзи билан очди. Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари **М. М. Мусахоновга** сўз берилди:

— Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунига мувофиқ 1974 йил халқ хўжалиги планини муддатидан илгари бажарганлиги учун Қуйи Чирчиқ райони ғолиб деб топилди ва у КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланди.

Жонажон Коммунистик партиямиз Марказий Комитети ва совет ҳукумати топшириғига мувофиқ, сизларнинг районингизга ушбу юксак мукофотни топширишга рухсат этгайсиз.

Пахтадан юқори ҳосил етиштирганлиги ва машина теримида юксак натижани қўлга киритганлиги учун сизнинг районингиз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг иккита Қизил байроғи билан мукофотланди. Ана шу юксак мукофотларни ҳам топширишга рухсат этинглар.

Ўзбекистон меҳнаткашлари, деб сўзида давом этди ўрток Мусахонов, барча совет кишилари сингари КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини ҳаётга татбиқ эта бориб, коммунистик қурилишнинг улуғвор программасини бажариш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Беш йилликнинг тўрт йили топшириғи муваффақиятли бажарилди. Ана шу давр ичида саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми пландаги 36,8 процент ўрнига 38,5 процент ўсди.

Республика қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари катта ютуқларга эришдилар. Пахтакорлар ўтган йили рекорд ҳосил етиштирдилар ва давлатга 5 миллион 330 минг тонна «оқ олтин» сотдилар. Бу халқ хўжалиги планида кўзда тутилганидан 753 минг тонна кўпдир.

Бу муваффақиятларда пойтахт области меҳнаткашларининг ҳам салмоқли ҳиссаси бор. Тўрт йил давомида саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми топшириқдаги 34,3 процент ўрнига 39,8 процент ўсди. Пландан ташқари 400 миллион сўмликка яқин саноат маҳсулоти реализация қилинди. Меҳнат унумдорлиги 25 процент ортди.

Шунингдек, 5,3 миллион квадрат метрдан ортиқ турар-жой, кўплаб мактаблар, боғча ва ясли, касалхона ва бошқа маданий-маиший хизмат кўрсатишга мўлжалланган объектлар фойдаланишга топширилди.

Қишлоқ хўжалигида салмоқли силжиш рўй берди.

Ўтган йили областда умуман олганда ундан олдинги йиллардагига қараганда ғалла, сабзавот, картошка, қовун-тарвуз, гўшт, сут, тухум, жун ва бошқа деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш кўпайди.

Пахтачиликда, айниқса, муҳим ютуқларга эришдик. Область пахтакорлари ўзларининг ватанпарварлик бурчларини бажариб, ўтган йили 451 минг тонна пахта етиштирдилар ва давлатга сотдилар. Биринчи маротаба гектаридан 32,1 центнердан ҳосил олинди. Пахта учун курашдек умумхалқ ишига, юксак социалистик мажбуриятларнинг бажарилишига областдаги барча районлар муносиб ҳисса қўшдилар. Жуда кўп колхоз ва совхозлар 1974 йил учун белгиланган план топшириқлари ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли уддаладилар.

Область механизаторлари ҳам катта ғалабага эришдилар. Улар юбилей мажбуриятини ортиғи билан бажариб, машиналар билан 326 минг тоннадан ортиқ, ёки етиштирилган ялпи ҳосилнинг 72,3 процентини териб бердилар.

Область меҳнаткашлари пахта етиштиришни кўпайтириш ва социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш соҳасида муваффақиятларга эришганликлари учун КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг самимий ва руҳлантирувчи табригини олишга мушарраф бўлдилар.

Бизнинг областимиз ўтган қишлоқ хўжалик йилининг якунига мувофиқ 1974 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш халқ хўжалиги планларини муддатидан илгари бажариш юзасидан бошланган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ғолиби деб аниқланди ва КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди.

Область пахтадан мўл ҳосил етиштирганлиги ва машина теримида салмоқли ютуққа эришганлиги учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг Қизил байроғи билан тақдирланди.

Область эришган муваффақиятларда Қуйи Чирчиқ райони меҳнаткашларининг ҳам катта хизмати бор. Биз сизларнинг районингиз деҳқонлари ва чорвадорлари муваффақиятлари билан фахрланамиз.

Район пахтакорлари областда биринчи бўлиб пахта етиштириш ва давлатга сотиш бўйича беш йиллик планини бажардилар ва ўтган йили ҳар гектаридан 40,2 центнердан хирмон кўтарилди, ҳосилдорликда энг юқори натижага эришдингиз.

Шунингдек, давлатга гўшт сотиш беш йиллик плани 102 процент, сут плани 100 процент, тухум сотиш беш йиллик плани 103 процент, жун сотиш 100 процент бажарилди. Ҳар бош соғин сигирдан соғиб олинадиган сут 3120 килограммдан етказилди. Тухум қиладиган ҳар бир товуқдан ўртача 140 тадан тухум олинди. Давлатга топшириладиган қорамолларнинг ўртача вазни 415 килограммдан етди.

Колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг фидокорона меҳнатлари, партия, совет ва жамоатчилик ташкилотлари олиб борган катта ташкилотчилик ва сиёсий ишлар, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун социалистик мусобақа авж олдирилганлиги натижасида сизлар ана шундай муваффақиятларга эришдингиз. Свердлов номли, Ленин номли, Димитров номли колхозлар, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози коллективлари беш йиллик планни бажаришга салмоқли ҳисса қўшдилар.

Свердлов номли колхоздан Н. Ўринбоев, «Победа» колхозидан П. Ким, «Москва» колхозидан Г. Шохмардонов, Ҳамза номли колхоздан С. Холпетов сингари ўртоқлар бошлиқ бригадалар, механик-ҳайдовчилардан: Свердлов номли колхоздан С. Музаффаров, «Заря коммунизма» колхозидан А. Нурохунов, «Коммунизм» совхозидан Т. Қосимов, чорвадорлардан «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозидан Р. Шелкова, Волков номли совхозда З. Двоеглазова, «Огонёк» совхозидан З. Ханжина ва бошқа жуда кўп ўртоқлар меҳнатда фидокорлик намуналарини кўрсатдилар.

Республикамиз, областимиз ва Қуйи Чирчиқ районининг КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланиши, деди ўртоқ Мусахонов, Ўзбекистон меҳнаткашларини, ҳаммамизни қувонтириб юборди. Меҳнатдаги ғайрат ва шижоатимиз жўш уриб кетди. Бу мукофотлар беш йилликнинг якунловчи йилида янада яхшироқ меҳнат қилишимизга даъват этади. Халқ хўжалигининг барча тармоқларини тинмай юксалтиришимиз, 1975 йил учун олинган юксак социалистик мажбуриятларни бажарибгина қолмай, ортиғи билан адо этиш учун курашишимиз керак.

1975 йилда Қуйи Чирчиқ райони меҳнаткашлари олдида катта ва масъулиятли вазифа турипти.

Пахтачиликдаги асосий йўналиш бундан буён ҳам ерларнинг ҳосилдорлигини оширишдан иборат бўлиши керак. Ҳар бир массив, ҳар бир пахтачилик картасидан юқори ҳосил олишга эришиш лозим. Бу соҳада ҳали фойдаланилмаётган имкониятлар кўп. Масалан, Киров номли колхозда ўтган йили ҳар гектаридан 31,9 центнердан, Ҳамза номли колхозда 38,7 центнердан, Энгельс номли колхозда 39 центнердан, Волков номли совхозда 30 центнердан, «Победа» колхозида 39,1 центнердан ҳосил олинди. Район хўжаликларида алмашлаб экишни янада кенг жорий этиш, ғўза парвариши агротехникаси ва минерал ўғитлардан фойдаланишнинг янада самаралироқ усулларини қўлланиш, сув ресурсларидан ишнинг кўзини билиб фойдаланиш, бригадалар ўртасида 50 центнерчилар ҳаракатини оммавий равишда авж олдириб бориш лозим.

Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ва янги ерларни ўзлаштириш ишларини тезлаштириш керак. Сизлар бу ишларни қанчалик муваффақиятли бажарсангиз, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ишига шунчалик пухта замин ҳозирлаган бўласизлар.

Ҳар бир хўжалик баҳорги дала ишларини ўтказишга пухта тайёргарлик кўриши ва бу ишни намунали бажариб, мўл ҳосил етиштирилишини таъмин этиши керак. Партия, совет, қишлоқ хўжалиги органлари, хўжаликларнинг раҳбарлари ана шу мақсадда зарур тадбирларни амалга оширишлари керак.

Районда ғалла етиштиришни, айниқса, суғориладиган ерларда ғалла етиштиришни кўпайтириш бўйича катта ишлар бажарилди. Район колхозлари ва совхозлари беш йилликнинг якунловчи йилида кам деганда 22 минг тонна ғалла етиштиришлари ва гектаридан олинадиган ҳосилдорликни 70 центнерга кўтаришлари лозим.

Лекин бу кўрсаткич ҳам район меҳнаткашлари учун чегара бўлолмайди. Сизларда ғалладан бундан ҳам юқори ҳосил олиш учун барча имкониятлар бор.

Бироқ, шуни айтиш керакки, Киров номли, Свердлов номли, Энгельс номли, Ҳамза номли, «Заря коммунизма» колхозларининг партия комитетлари ва раҳбарлари маккажўхори ва шоли етиштиришни кўпайтириш ўрнига 1975 йил учун олинган социалистик мажбуриятларида бу экинлар ҳосилдорлигини 1974 йилда амалда эришилган кўрсаткичлардан паст қилиб белгилаганлар.

Баҳорги дон экинлари ва маккажўхори экишни қисқа муддатларда тугаллаш, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ва партия ташкилотларининг шу кунлардаги муҳим вазифаларидан биридир.

Ҳар бир хўжаликда ихтисослаштирилган маккажўхорикорлик ва шоликорлик бригадаларини ташкил этиш, ғаллакорлар ўртасида гектаридан 100 центнердан маккажўхори ва 60—70 центнердан шоли ҳосили олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириш, меҳнатни ташкил қилиш ва ҳақ тўлашни, моддий ва маънавий рағбатлантириш тадбирларини такомиллаштириш талаб этилади.

Район меҳнаткашлари илғор методларни қўлланиб, сабзавот ва узум етиштириш бўйича тўрт йиллик планни муваффақиятли бажардилар. Ана шу давр ичида 27,3 минг тонна узум, 14,8 минг тонна мева етиштирилди. Мева сабзавот маҳсулотлари тайёрлаш бўйича тўрт йиллик планлари анча ошириб бажарилди.

Лекин шу билан бирга район хўжаликлари сабзавот етиштиришнинг хиллари бўйича планни бажара олмадилар. Тўрт йил давомида колхоз ва совхозлар планга нисбатан 1252 тонна картошка, 763 тонна қовун-тарвузни кам етказиб бердилар.

Партия, совет, қишлоқ хўжалиги органлари, хўжаликларнинг раҳбарлари асосий диққат-эътиборни сабзавотчиликни ихтисослаштиришни яхши йўлга қўйишга, такрорий ва кузда экиладиган сабзавотни кўпайтиришга, картошка уруғчилигини яхшилашга қаратишлари лозим.

Район колхозлари ва совхозлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IV пленуми белгилаб берган тадбирларни изчиллик билан амалга ошира бориб, ем-хашак базасини мустаҳкамлаш асосида чорва моллари ва паррандалар сонини кўпайтириш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш соҳасида анча муваффақиятларга эришдилар. Ўтган йили 1970 йилдагига нисбатан гўшт етиштириш 27 процент, сут етиштириш 55 процент, тухум етиштириш 87 процент кўпайди.

Шу билан бир қаторда район колхоз ва совхозларида бу соҳада ҳали фойдаланилмаётган резервлар, имкониятлар кўп. Айрим колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари жамоат чорвачилигини янада ривожлантириш учун астойдил кураш олиб бормаётирлар. Бир қатор хўжаликларда соғин сигирлардан кам сут олинмоқда. Чорвани урчитиб кўпайтириш соҳасида ҳам жиддий камчиликлар бор. Ёш молларни боқиб ўстириш кўнгилдагидек эмас.

Алмашлаб экишни ўзлаштириш, ем-хашак экинлари майдонини кенгайтириш, ҳосилдорлигини ошириш ҳамда такрорий, кузги, оралиқ экинларни экишни кўпайтириш ҳисобига суғориладиган ерларда етиштириладиган ем-хашак экинлари ҳосилдорлигини ошириш имкониятларидан етарли фойдаланилмаяпти. Айрим хўжаликларда ем-хашак сифати талабга жавоб бермайди. Уларда оқсил моддаси етишмайди. Ем-хашак тайёрлаш ва ундан фойдаланишда илғор технология усуллари қўлланилмайди. Чорвачилик маҳсулотлари сифатини янада яхшилаш ва бу соҳада бўладиган сарф-харажатларни камайтириш бўйича қилинаётган ишлар ҳам кўнгилдагидек эмас.

Биз олиб борадиган ташкилий ва хўжалик ишларининг савияси, деди ўз сўзининг хулосасида ўртоқ Мусахонов, КПСС Марказий Комитети декабрь (1974 йил) Пленуми, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVII пленуми қарорларида қўйилган юксак талабларга тўла мувофиқ тарзда бўлиш керак.

Сизларни ва Қуйи Чирчиқ районининг барча меҳнаткашларини юксак мукофот — КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Қизил байроғи топширилиши муносабати билан яна бир бор табриклашга рухсат этгайсиз. Беш йилликнинг якунловчи йили топшириқларини муваффақиятли бажаришда сизларга ижодий куч ва ғайрат тилайман.

Минбарга Қуйи Чирчиқ район партия комитетининг биринчи секретари **А. Б. Саидхўжаев** кўтарилди. Партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалигини ривожлантириш, совет кишиларининг турмуш фаровонлигини тинмай юксалтириш тўғрисида қилаётган ғамхўрликлари учун хурсандчилигимизнинг чеки йўқ. Самимий миннатдорчилик сўзларини айтиб тугатиб бўлмайди, дейди у. Биз Ўзбекистон меҳнаткашлари коммунизм қуришдек умумхалқ ишига ўзларимизнинг муносиб ҳиссаларимизни қўшаётганликларимиз билан фахрланамиз. Бу юксак мукофот келгусида янада яхши ишлашимиз учун билдирилган катта ишончдир. Бизни янги меҳнат ғалабаларига руҳлантиради. Биз тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришиш, мамлакатга ўн минглаб тонналаб пахта ва бошқа деҳқончилик, чорвачилик маҳсулотлари етказиб бериш учун барча тадбирларни амалга оширамиз.

Сўнгра сўзга чиққан Димитров номли колхоз партия комитетининг секретари **Л. Пак**, Кетмонтепа луб заводи ишчиси **В. Руескин**, Свердлов номли колхоз ихтисослаштирилган комсомол-ёшлар маккажўхорикорлик бригадаси бошлиғи **А. Абдуллаев**, Герцен номли мактаб директори **А. Тохтаров** ўртоқлар район меҳнаткашлари тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун астойдил кураш олиб борадилар, деб айтдилар.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига табрик хати йўлладилар.

ПАЙВАНДЧИ Анатолий Махшанов 1-«Далварзин» совхозининг ремонт-механика устахонасида ўз касбининг устаси сифатида ҳурмат эътибор қозонган. У ўзига топширилган кунлик иш нормасини мунтазам 1,5—2 ҳиссага етказиб бажаришга эришаётир.

Т. Маҳкамов фотоси.

ИШ ВАҚТИ ВА САМАРАДОРЛИК

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати барча меҳнат кишиларини ўзларига ишониб топширилган ишга виждонан муносабатда бўлишга, давлат планлари ва социалистик мажбуриятларни тўла ва ортиғи билан бажариш имконини берувчи янги резерв ва имкониятларни излаб топишга, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш йўлида тинимсиз кураш олиб боришга даъват этаётир.

Яқинда Бекобод шаҳрида бўлиб ўтган илмий-амалий конференция ҳам ана шу муҳим мавзуга бағишланди. Конференцияда шаҳар партия комитетининг секретари С. Д. Мокин «Саноат корхоналарида, транспорт ва қурилиш ташкилотларида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ва иш вақтининг йўқотилишини камайтириш ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг энг муҳим шартидир», — деган мавзуда доклад қилди.

Металл заводи бош инженери А. Селенёк, цемент комбинати директори А. Ибобеков, «Бекабадцемремонт» комбинатининг механика цехи бошлиғи, 16-қурилиш тресги инженери ва бошқа сўзга чиққан ўртоқлар ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда механизациялаш ва автоматлаштиришнинг аҳамияти, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, кадрлар қўнимсизлигини камайтириш, иш жойини ташкил этишнинг иш вақтини тежашдаги моҳияти ҳақида қизғин фикр юритиб, қимматли таклифларни ўртага ташладилар.

Конференцияда ўтган йили давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ҳамда ишлаб чиқариш план ва мажбуриятларини бажарилишига якун ясаб, иш вақтининг беҳуда сарф бўлаётганига оид бир қатор камчиликлар қайд қилинди. Ўтган йили айрим ишчиларнинг сабабсиз ишга чиқмай қолганликлари натижасида 6458 ишчи куни йўқотилган. Шу туфайли мўлжалдагидан 180 минг сўмлик кам маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Конференция иштирокчилари ўтган йиллар сабоғи асосида иш вақтининг йўқотилишини камайтириш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашга қаратилган бир қатор қимматли таклифлар киритдилар. Бу таклифлар бекаму-кўст амалга оширилса, бу йил зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилиб, планга қўшимча 5,5 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилиш имконияти туғилади. Саноат ишлаб чиқариш ҳажми эса 6,3 процентга ортади.

Айни кунларда шаҳардаги барча саноат корхоналарида илмий-амалий конференция қатнашчилари томонидан киритилган ана шу қимматли таклифлар ишлаб чиқаришга муваффақиятли жорий этилаётир.

В. БАБОЧКИН,
Бекобод шаҳар касаба союзлари совети раиси.

БИР КАСБДА 36 ЙИЛ

Тимофей Васильевич фашистлар Ватанимизга хиёнаткорона бостириб кирган пайтда энди шоферлик қила бошлаган эди. Кўплар қатори у ҳам фронтга отланди. «ЗИЛ—5» машинаси билан урушнинг охиригача фронт йўлларини босиб ўтди. Бу давр ичида у сон-саноқсиз қурол-аслаҳаларни керакли манзилларга етказди, сон-саноқсиз ярадорларни санитария қисмларига ва шифохоналарга элтиб қўйди.

Ниҳоят, 1945 йилнинг 10 июнида у яна ўзи ўсиб улғайган Тошкент шаҳрига қайтди. Шундан буён Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводида шофер бўлиб ишлаб келмоқда. Унинг қатор орден ва медаллари бор. Улар Тимофей Васильевичнинг фронтда ва тинч қурилиш йилларида кўрсатган хизматлари учун берилган тақдирномалардир.

Тимофей Васильевич Попков топшириқларни мунтазам равишда ошириб бажариш билан бирга ёшларга меҳрибон мураббий сифатида ҳам танилган. Ҳозирги кунда ўзи билан ёнма-ён меҳнат қилаётган шоферлар Володя Говкач, Николай Гончаров, Иван Буренинлар унинг собиқ шогирдларидир. Устоз ва шогирдлар эндиликда баббаравар меҳнат қилиб, корхона шуҳратини оширишга муносиб ҳисса қўшишмоқда.

У. МУҲАМЕДОВ.

МЎЛ-КЎЛЧИЛИК ЙЎЛИДА

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ МАРТ (1965 ЙИЛ) ПЛЕНУМИНИНГ 10 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Мамлакатимиз социалистик экономикасини узлуксиз юксалтириш, совет кишиларининг моддий фаровонлигини кўтариш қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бир қатор катта тадбирларни амалга оширишни талаб қилади. Қишлоқ хўжалик экономикасини ривожлантириш, деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев март (1965 йил) Пленумида сўзлаган нутқида, бутун партиянинг, бутун совет халқининг ишидир.

Бугун биз республикамиз қишлоқ хўжалигида кейинги йилларда юз берган катта ўзгаришларнинг гувоҳи бўлиб турибмиз. КПСС Марказий Комитетининг март (1965 йил) Пленумида ишлаб чиқилган КПСС аграр сиёсатининг изчиллик билан амалга оширилиши ана шундай юксалишга олиб келди.

Қишлоқ хўжалигида механизация ва химизациянинг кенг қўлланилиши, экин майдонлари мелиоратив ҳолатининг яхшиланиши мамлакатимизда сабзавотчилик соҳасида ҳам мўл-кўлчиликни юзага келтирди, аҳолини сабзавот ва картошка билан таъминлаш ишлари яхшиланди.

Жумладан, областимиз сабзавотчилик хўжаликлари аҳолини янги сабзавот, мева, узум, картошка ва полиз маҳсулотлари билан таъминлашда ўз зиммаларидаги масъулиятни чуқур ҳис қилиб фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Ўтган 10 йил мобайнида КПСС Марказий Комитетининг март (1965 йил) Пленуми қарорлари амалга оширилиб, сабзавот ва мева етиштириш соҳасида катта ютуқларга эришилди. Ялпи сабзавот етиштириш шу давр мобайнида 2,1 марта, мева етиштириш 2,6 ва узум етиштириш 2 марта ошди.

Ўтган йили областимиз республика бўйича харид қилинган картошканинг 48 процентини, сабзавотнинг 35 процентини, мева ва узумнинг 25 процентини, полиз маҳсулотларининг 16 процентини етиштирдилар. Буларнинг ҳаммасига экин майдонларини кенгайтириш ва сабзавот ҳамда мева ҳосилдорлигини ошириш туфайли эришилди.

Сабзавоткор хўжаликлар янги техникани қўлланиш, минерал ўғитлардан яхшироқ фойдаланиш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, алмашлаб экишни, фан ютуқлари ва илғор тажрибаларни кенг жорий қилиш туфайли ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини анча оширишга эришдилар. Эришилган бу ютуқлар деҳқончиликда маҳсулот етиштириш структурасини ҳам бир мунча ўзгартиришга олиб келди. 1967 йилдан бошлаб шаҳар атрофи районларида ихтисослашган хўжаликлар ташкил қилишга киришилди. Калинин ва Орджоникидзе районлари экономикасини ривожлантиришда янги йўналиш содир бўлди. Илгари пахта ва бошқа техника экинлари ҳамда ем-хашак етиштириб келинган суғориладиган экин майдонларининг бир қисми сабзавот экинлари, картошка етиштиришга, янги боғ ва токзорлар барпо қилишга ажратилди.

Бўстонлиқ, Оҳангарон районларида, қисман Юқори Чирчиқ, Ўрта Чирчиқ ва Янгийўл районлари колхоз ва совхозларида сабзавот ва картошка етиштириладиган майдонлар анча кенгайтирилди. Ҳозир 1965 йилдаги 102 хўжалик ўрнига 73 та хўжалик сабзавот, мева ва картошка етиштиришга ихтисослаштирилди, шулардан 60 таси тўлиқ ихтисослаштирилган хўжаликлардир.

Хўжаликларни маълум экин турлари маҳсулоти ишлаб чиқаришга ихтисослаштириш ўзининг ижобий натижаларини берди. Ўтган йили Калинин, Орджоникидзе, Бўстонлиқ ва Оҳангарон районларидаги ихтисослаштирилган хўжаликларда 255 минг тонна сабзавот етиштирилди. Бу областда етиштирилган сабзавотнинг 86 процентини ташкил қилади. 48 минг тонна картошка етиштирилди. Бу эса область бўйича етиштирилган картошканинг 76 процентини, 50 минг тонна мева тайёрланди. Бу областда етиштирилган меванинг иккидан бир қисмини ташкил қилади. Шунингдек, бу хўжаликлар 22 минг тонна ёки область бўйича етиштирилган узумнинг 43 процентини бердилар.

Таққослаш учун шундай мисолни келтириш мумкин: Саккизинчи беш йилликнинг ҳар йили давомида область хўжаликларида ўртача 139 минг тонна сабзавот, 46 минг тонна картошка, 30 минг тонна мева ва 34 минг тонна узум етиштирилган эди.

КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1974 йил) Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумда сўзлаган нутқида айтилган вазифалар ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVII пленуми қарорлари асосида область партия комитети 1975 йилда областда сабзавотчиликни янада ривожлантириш юзасидан конкрет тадбирлар белгилаб чиқди. Бу тадбирларда сабзавотчиликни, картошка, мева ва узум етиштиришни хўжаликлар ичида ихтисослаштириш кўзда тутилади.

Калинин районидаги К. Маркс номли, Ильич номли, «Ленин йўли», Ленин номли, Охунбобоев номли колхозлар, Бўстонлиқ районидаги Жданов номли ва «Ленинград» колхозлари, шунингдек, Калинин районидаги «Қорасув», «Бўзсув» ва «Партия XXI съезди» совхозлари, Оҳангарон районидаги Ворошилов номли совхозларнинг ҳамда бошқа хўжаликларнинг илғор тажрибаси шуни кўрсатадики, сабзавот етиштиришда ички ихтисослаштириш жуда катта самараларга олиб келади. Бу йил областдаги бир қатор колхоз ва совхозлар ана шу илғор хўжаликларнинг тажрибаси асосида иш олиб борадилар.

Сабзавотчиликда фан-техника тараққиёти теплица комбинатлари мисолида ҳам яққол кўринмоқда. Бу комбинатларда сабзавот етиштириш саноат асосида ташкил қилинган. Бир гектар ердан йилига даладагига нисбатан 10—12 марта кўп сабзавот етиштириш мумкин. Бутун йил бўйи мунтазам янги сабзавот етиштирилиши сабзавот таъминотини анча яхшилайди.

Калинин районидаги 1-теплица комбинати катта ютуқларга эришмоқда. Бу комбинатнинг ҳозир 14 гектардан иборат теплицаси бор. Келгуси йилда яна 6 гектар майдонда теплица қурилади.

Сабзавот экинларининг ҳосилдорлигини ошириш, эрта муддатларда маҳсулот олиш кўп жиҳатдан районлаштирилган сабзавот кўчатлари етиштиришга боғлиқдир. Областнинг ихтисослаштирилган колхоз ва совхозлари кўчатларни парникларда етиштириш ўрнига плёнка билан ёпилган теплицаларда етиштиришга кўпроқ эътибор бермоқдалар. Бу илғор усул Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхозида вужудга келтирилган бўлиб, 15—20 кун эртароқ сабзавот етиштиришга имкон бераётир.

Тўрт йил ичида областда халқ хўжалик планидан ташқари 231 минг тонна сабзавот, 15 минг тонна картошка, 37 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти ва 4 минг тонна мева тайёрланди. Давлатга сотилган ялпи маҳсулотнинг умумий ҳажми ўтган йили 560 минг тоннага етди. Бу 1970 йилдагига нисбатан 34 процент кўпдир. Ҳозир Тошкент шаҳри ва бошқа шаҳарларга, шунингдек Умумиттифоқ фондига кўплаб сабзавот етказилмоқда.

1974 йил якунларига кўра, мева етиштириш бўйича 23 хўжалик, сабзавот етиштириш бўйича 20, узум етиштириш бўйича 10, полиз экинлари маҳсулотлари бўйича 9 ва картошка етиштириш бўйича 8 хўжалик давлатга сабзавот сотиш беш йиллик планларини муддатидан илгари бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар. Бўстонлиқ районидаги Жданов номли, Калинин районидаги «Ленин йўли», К. Маркс номли, Охунбобоев номли, Ленин номли, «Москва», С. Раҳимов номли колхозлар, «Бўзсув», «Қорасув» совхозлари дала меҳнаткашлари айниқса катта ютуқларни қўлга киритдилар.

Аммо барча хўжаликларда ҳам мавжуд имкониятлардан тўлиқ фойдаланилмоқда, деб бўлмайди. Оҳангарон, Бекобод, Орджоникидзе, Ўрта Чирчиқ, Чиноз ва Янгийўл районлари хўжаликлари сабзавот етиштириш бўйича тўрт йиллик план топшириқларини бажара олмадилар.

Сабзавоткорлар ва боғбонларнинг қўл меҳнатини енгиллаштириш учун механизацияни кенг жорий этиш керак. Аммо ҳосилни йиғиб-териб олишда ҳали ҳам қўл меҳнати жуда кўп қўлланилмоқда. Бу йил картошка етиштиришни кўпайтириш соҳасида колхоз ва совхозлар олдида катта вазифалар турипти. Кейинги ўн йил ичида бу соҳа бир текис ривожланмади. 1975 йилда область колхоз ва совхозлари 98,3 минг тонна картошка етиштиришлари керак.

Яқин йилларда картошка етиштириш 122,4 минг тоннага кўтарилиши зарур. Бу вазифани муваффақиятли бажариш учун ихтисослаштирилган ва комплекс механизациялаштирилган бригадалар тузиш, картошка уруғчилигини тубдан яхшилаш, уруғлик картошкани экиш муддатига қадар яхши сақлашни таъминлаш талаб этилади.

Бу йил 66 ихтисослаштирилган хўжаликда картошка, шулардан 13 тасида уруғлик картошка етиштирилади. Кооператив қурилиш асосида картошка сақланадиган омборхоналар барпо қилинади. Бу омборхоналарда ҳаво ҳарорати сунъий равишда ростлаб турилади ва 22 минг тонна уруғлик картошка сақлаш имконияти туғилади. Область боғбонлари бу йил мева етиштиришни 1,8 марта, узум етиштиришни 1,4 марта кўпайтиришлари керак. Ҳаммаси бўлиб область бўйича 145 минг тоннадан кўпроқ мева ва узум тайёрланади. Ўнинчи беш йилликда мева ва узумчилик янада ривожлантирилади. Шу даврдагига нисбатан мева етиштириш уч марта, узум етиштириш икки марта ортади.

Пойтахт областининг сабзавоткорлари, боғбонлари, соҳибкорлари, картошкачилари ва полизчилари КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1974 йил) Пленуми қарорларидан, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатидан ҳамда қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини янада авж олдириш тўғрисидаги қароридан илҳомланиб, шу кунларда янги ҳосилга пухта замин яратмоқдалар, тўла мўл-кўлчиликни юзага келтириш учун ҳамма имкониятлардан фойдаланмоқдалар.

Т. ВАЛИЕВ,
Д. ПОЛЕВОЙ.

МАТОНАТЛИ КИШИЛАР

ПИСКЕНТ РАЙОНИ УЛУҒ ВАТАН УРУШИ ВЕТЕРАНЛАРИ «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МЕҲМОНИ

Яқинда «Тошкент ҳақиқати» газета редакциясининг таклифига биноан Пискент районида яшаб меҳнат қилаётган Улуғ Ватан уруши қатнашчиларидан бир группаси учрашув столи атрофига тўпландилар. Бу учрашувда қуролдошлар немис-фашистларга қарши ҳаёт-мамот жангларида халқимиз кўрсатган сўнмас жасорат тўғрисида, ўзлари босиб ўтган жанговар йўл ҳақида ҳикоя қилиб бердилар.

...МАЖИД ака ялт этиб суҳбатдошига қаради.

— Ия, сиз ҳам Берлинни штурм қилганмидингиз?

— Ҳа, Рейхстаг устига тикилган Ғалаба байроғини кўриб қувонганимдан беихтиёр кўзларимдан ёш чиқиб кетган эди,— деди Ҳаким ака.

«Гулистон» колхозида меҳнат қилаётган юзга яқин фронтчининг бири Ҳаким ака Ҳамроевдир. У зенитчилар сафида душманни қувиб, Берлингача борди. Берлиннинг тор кўчаларида бўлган қонли жангларда қатнашди.

Ўшанда қўшни қисмда журналист Мажид Самадов ҳам хизмат қилган экан.

— Шунча йилдан бери кўришмаганимизни қаранг-а! Мен ҳам Берлинга штурм қилган жангчилар сафида бўлганман,— деб ҳикоясини бошлади Мажид Самадов. —Эсимда, Берлинга кираверишдаги Цоссен шаҳарчасини эгаллаб, Тельтов канали бўйига чиқдик. Каналнинг нариги қирғоғига жойлашиб олган фашистлар биз томон тинмай ўқ ёғдирарди. Жанг билан кеч ҳам кирди. Биз учта тўпни портлатилган кўприкдан бир амаллаб нариги соҳилга ўтказиб, Берлинерштрассе кўчасига ўрнатдик. Лекин, душман бизни пайқаб қолиб секин-аста қуршаб олабошлади. Командиримизнинг буйруғи билан панароққа жойлашиб юқори томондан келаётган душманни тутдек тўкавердик. Шу тариқа Берлин томон йўл очилди.

Мажид Самадовнинг жанговар йўли Смоленскдан бошланди. У ўз қуролдошлари билан Белоруссия, Болтиқбўйи республикалари, Венгрия, Чехословакия шаҳарларини фашизм зулмидан озод этишда қатнашган.

— Ўша кунларни эсласам қалбим ларзага келади, — суҳбатга қўшилди пенсионер ўқитувчи Ориф Усмонов. — Оддий дам олиш куни эди. Дўстлар билан ҳордиқ чиқаргани қишлоққа томон йўл олган эдик. Тушга яқин радиодан машъум хабар тарқалди: уруш бошланибди!

Орифни янги ташкил этилган миллий дивизияга олишди. Ўшанда у армия хизматини тамомлаб, оқ-қорани таниб қолган йигит эди. Взводга командир қилиб тайинлашди. Йигитлар махсус тайёргарликдан сўнг Кавказ ҳимоясига отландилар.

Ориф ака Пятигорск, Петропавловск, Михайловск ва Қрим станциялари учун бўлган жанг эпизодларини қуролдошларига сўвлаб берди. Лейтенант Ориф Усмонов бошлиқ миномётчилар Қрим станцияси учун бўлган жангда айниқса зўр жасорат кўрсатганлар. Шу жангларда кўрсатган мардлиги учун Ориф Усмонов Қизил Юлдуз ордени билан тақдирланди. Ориф ака кейин Керчь, Ужгород, Осевино каби йирик шаҳар ва қишлоқларни немис фашистларидан озод қилишда қатнашди. Сўнг жангни Карпат тоғлари оша Чехословакия тупроғида давом эттирди.

«Ташоблмелиоводстрой» трестига қарашли 3-кўчма механизациялашган колонна таъминот бўлимининг бошлиғи Султон Абдуллаев дўстлар ҳикоясини берилиб тингларди. Ўша тоғлар, ўрмонзорлар довюрак партизан кўзи олдида яна бир-бир намоён бўла бошлади.

Уруш бошланганда оддий солдат Султон Абдуллаев Совет Армияси сафида, авиация полкида хизмат қиларди. Орадан кўп ўтмай уни авиация полкидан артиллериячилар қисмига ўтказишди. Эсида, қисмларимиз Днепр дарёсидан ўтиб, Житомир сари илгарилаб борарди. Султон Абдуллаев хизмат қилган бўлинма ўрмон оралаб жанг қилди. Лекин, солдатлар жанг билан бўлиб анча илгарилаб кетганликларини кейин пайқадилар. Душман уларни қуршовга олган эди.

Султон кўзини очганда ярадорлар билан бирга нотаниш бир лагерда ётарди. Фашистлар ишга яроқли йигитларни сафга тизиб, Шепетовка томон олиб кетди.

Душман азоби жонга теккан эди. Султон ҳар куни пайт пойлаб қочишни мўлжалларди. Бир гуруҳ асирларни ёғоч олиб келгани жўнатишди. Улар орасида Султон ҳам бор эди. Пастқамроқ жойда у секин-аста қоровулликка қолган бўйчан фашистнинг орқа томонига ўтдида, бошига тош билан уриб, ўзи қуюқ ўрмонзор ичида ғойиб бўлди.

Шу бўйи ўрмонда ўн кун адашиб юрди. Ниҳоят, ўн биринчи куни бир группа қуролланган партизанларга дуч келиб қолди. Партизанлар уни обдон синашгач ўз сафларига қабул қилишди. Партизанлар туни билан душман омборлари, темир йўлларни портлатишар эди. Шундай ҳужумларнинг бирида отряд яна душман қуршовига тушиб қолди. Тенгсиз олишувда командир Николай ҳалок бўлди. Дарров Султон тўппончасини боши узра баланд кўтарди-да:

— Отряд, командамни эшит! Фақат олға! — деб ҳайқирди.

Отряд бир йўналиш бўйлаб ҳужумни кучайтириб, қуршовни ёриб кетди. Ўша кундан бошлаб Султоннинг исми «Николай» бўлиб қолди. Партизанлар ўз командирлари хотирасига янги командирни ҳам «Николай» деб атай бошлашди.

— Биз 1944 йилнинг апрель ойигача ўрмон оралаб, тоғ ён бағрларида жанг қилдик, — деб хотирлайди Султон Абдуллаев. — Сўнг партизанлар 2-армиянинг 515-полкига қабул қилиндилар. Бизни қисқа муддатли тайёргарликдан сўнг разведкачилар группасига қўшишди.

Султон ака «тил» тутиш устаси эди. Командирлар энг муҳим участкаларга уни юборишар эди. Эпчил разведкачи ҳар гал «сафарга» чиққанда муҳим-муҳим ҳужжатларни қўлга киритиб қайтарди. Бу хизматлари учун у I, II даражали Ватан уруши ва Қизил Юлдуз орденлари билан тақдирланди.

Суҳбатни район социал таъминот бўлими мудири Авхади Шокирович Тазиев давом эттирди.

— Пискентликлардан 3 минг киши Улуғ Ватан урушида иштирок этди, — деди у. — Улардан 820 киши омон-эсон ўз она қишлоғига қайтиб келди. Ватан уруши қатнашчилари ҳозир эл кафтида. Ҳисобимизда турган уруш инвалидларидан 23 кишининг ойласи яқинда янги квартираларга кўчиб ўтди. 140 кишининг квартираси ремонтдан чиқариб берилди. 73 кишига енгил автомашиналар тақдим этилди. Шу йилнинг ўтган ойлари давомида яна 10 кишига енгил машина берилди. Кейинги пайтда 307 киши бепул санаторийларда дам олиб, саломатлигини мустаҳкамлаб қайтди.

Авхади Шокировичнинг ўзи ҳам жангчи эмасми, уруш қатнашчилари ҳурматини алоҳида ўрнига қўйяпти. У Л. И. Брежнев сиёсий бўлим бошлиғи бўлган 18-армиянинг 987-ўқчи полкида хизмат қилан эди. Ғарбий Украинадаги жанглар ҳамон эсида.

Ўшанда қиш оёқлаб қолган эди. Тазиев командирлик қилган қисм фашистларни Карпат тоғи томон суриб кетди. Шунда душман усталик билан баландликка ўрнашиб олди-да, таъқиб қилиб келаётган совет жангчиларини тинмай ўққа тута бошлади. Қисмда 17 киши қолган эди. Резервдан дарак йўқ. Жангчилар пастдан окоп қазиб мудофаа турдилар. Ўша кеч қор аралаш ёмғир уриб берди. Бу жангчилар учун айни муддао бўлди. Тазиев тунда тўрт разведкачи билан аста-секин буталар оралаб юқорига кўтарилди. Немислар унчалик кўп эмас эди.

— Энди командамни диққат билан эшитинглар, — деди у йигитларига секин. — Ҳаммамиз тепаликнинг турли жойларидан туриб бараварига «Ура!» садолари остида олға ташланамиз. Бу ҳийламиз душманни саросимага солиб қўйса, ажаб эмас.

Ҳаммаси командирнинг ўйлаганидек бўлди. Бир пайтнинг ўзида тепаликнинг турли томонларидан автоматлар тилга кирди. «Ура!» садолари авжига минди. Гранаталарнинг гумбурлашидан тоғлар ларзага келди. Шовқин-суроидан довдираб қолган фашистлар ўз истеҳкомларини ташлаб қоча бошладилар. Уларнинг бир қисми қурол-яроғлари билан асир олинди.

Бундай мураккаб операциялар кўп бўлган эди. Авхади Шокировичнинг кўксидаги иккита Қизил Юлдуз, II даражали Ватан уруши орденлари қаҳрамон командирнинг немис-фашистларга қарши курашларда кўрсатган жасоратига гувоҳдир.

Йиғилганлар Охунбобоев номли колхоз механизатори уруш ветерани Зокир Исомов ҳикоясини ҳам зўр қизиқиш билан тинглашди. Зокир Исомов Ленинград учун ҳаёт йўли ҳисобланган Ладога кўлини душмандан мудофаа қилган эди. У Ленинградни душмандан сақлашда қатнашди. Кейинчалик алоқачилар бўлинмасига командирлик қилди. Жанг билан бутун Европани кезиб чиқди. Фронтда дўстлар орттирди. Ҳозир ҳам улар билан ёзишиб турибди.

— Фронт йиллари бизга командирлик қилган полковник Григорий Ванкин яқинда оиламиз меҳмони бўлди, — деди у. — Мен у билан Снябинск тепалигини олиш пайтида бирга жанг қилган эдим. Командир мени разведкага юборди. Ўзим билан радиостанцияни ҳам олиб кетдим. Баландликка яқинлашиб душманнинг ўт очиш нуқталарини синчиклаб санаб чиқдим, қисмларнинг қандай жойлашганини кузатдим. Сўнг радио орқали командирга маълумот бердим. Аниқ маълумотлар асосида бошланган ҳужум муваффақиятли якунланди. Ўшанда командиримиз Ленин ордени билан тақдирланди. Мен эса «Жасорати учун» медалини олдим. Сандомир плацдармини штурм қилишдаги хизматим учун Қизил Юлдуз ордени билан мукофотландим.

«Гулистон» колхози аъзоси Қизил Юлдуз ва II даражали Ватан уруши орденлари кавалери Тўйчи Худойбердиев, ўт ўчириш бўлинмаси бошлиғи, Қизил Юлдуз ордени кавалери майор Ҳамза Йўлчиев, 82-автобаза техниги Маргарита Петровна Лобова ва бошқа уруш ветеранлари босиб ўтган жанговар йўл ҳам барчага намунадир. Уруш йилларида ажойиб мардлик намуналари кўрсатган ветеранлар бугунги кунда район экономикасини юксалтиришга, ёшларни оталар ишига садоқат руҳида тарбиялашга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Ж. НОСИРОВ.

Суратда: Ҳамза Йўлчиев (чапдан), Тўйчи Худойбердиев, Султон (Николай) Абдуллаев, Зокир Исомов, Маргарита Петровна Лобова, Авхади Зокирович Тарзиев, Ҳаким Ҳамроев, Мажид Самадов, Николай Андреевич Долженко ва Ориф Усмонов. А. Абалян фотоси.

ҲАР ДОИМ БЎЛСИН ҚУЁШ

ТАҚРИЗ

Иттифоқ Марказий телевидениесининг «Ярим аср йилномаси», «Бузилмас иттифоқ» кўп серияли ҳужжатли фильмлари миллионлаб томошабинларга манзур бўлган, уларда ёрқин таассурот қолдирган эди. Москва телевидениеси ана шу ажойиб анъанани давом эттириб, қардош республикалар болалари ва ўсмирларининг ҳаёти, уларга партия ва ҳукуматимиз томонидан кўрсатилаётган буюк ғамхўрлик ҳақида ҳикоя қилувчи «Советлар мамлакатининг болалари» туркумида ўн бешта тўла метражли, рангли ҳужжатли фильм яратди.

Мазкур туркумдаги Ўзбекистон болалари ҳақида ҳикоя қилувчи фильм «Ҳар доим бўлсин қуёш» деб аталади. У осмонида бахт қуёши порлаб турган гўзал диёримиз бағрида яйраб-яшнаб улғаяётган, боғчаларда, мактабларда замонамиз яратиб берган барча қулайликлардан баҳраманд бўлиб, ақл-идрокли, соғлом, қобилиятли инсон бўлиб вояга етаётган гулу-лола фарзандларимизга бағишланган.

Дастлабки кадрларданоқ экранни ёқимтой қизалоқ ва палапонларнинг беғубор, шодон чеҳралари тўлдиради. Улар қуёш ҳароратидан, Ватан меҳридан, гул атридан, қушлар нағмасидан, жаъмики гўзалликлардан, табиат неъматларидан баҳра олиш, яшаш учун туғилганлар. Бутун мамлакат, бутун халқ уларга парвона, меҳрибон ва ғамхўр. Дикторнинг сеҳрли, мафтункор, самимий, майин овози она алласини, биринчи тарбиячи, биринчи муаллимнинг дил сўзларини эслатади. У мурғак томошабинга дунёда нақадар азиз она Ватани, унинг одамлари, табиат бойликлари, обидалари, ифтихор қилса арзигулик анъаналари ҳақида оҳиста ҳикоя қила бошлайди. Томошабин кўз ўнгидан боғ-роғлар, чаманзорлар, пахта далалари, саноат, қурилиш манзаралари, кўркам шаҳар ва қишлоқлар жамоли бирма-бир ўтади...

...Бола дўстлик, ўртоқлик, яхшиликдан биринчи дарсни аввало ясли, боғчада олади. Меҳрибон мураббийлар раҳбарлигида ҳафсала билан турли ўйинчоқлар ясаётган, биргалашиб қўшиқ айтаётган, рақсга тушаётган, дунё қувончлари худди шуларга бағишлангандек дўмбоқларни кўрганингизда, қалбингиз ширин-ширин ҳисларга тўлади.

Ёппасига саводхон республикамизда умумий ўрта таълимга ўтилгани, ўзбекистонлик ўқувчиларнинг турли фанлардан юқори кўрсаткични ўзлаштириши, олимпиада, симпозиумларда фаол иштирок этиши, интернационал дўстлик клубларининг иши ёрқин лавҳаларда акс эттирилган. Томошабин Тошкентда ўтказилган математика олимпиадасининг ғолиблари, чет тилида бенуқсон сўзлаётган тенгдошлари биринчи синфдан бир йўла тўртинчи синфга ўтказилган шерободлик ўқувчи қиз Р. Шодиева билан учрашади. Ўқувчиларнинг меҳнат дарсида қунт билан турли касбларни эгаллашлари ҳам маҳорат билан суратга туширилган. Фильм қаҳрамонларидан бири Сирдарёдаги 5-мактаб ўқувчиси Рауф Шодиев пионер ўқувчилар металломидан ясалган пахта териш машинасида бир сезонда юз тонна «оқ олтин» териб берган. Бундан ўттиз минг метр газлама тўқиш, ўн тонна ёғ ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариш мумкин.

Республикамизда пахтачилик, халқ хўжалигининг турли тармоқлари бекиёс юксалгани, дастгоҳлар ёнида ишлаётган ишчилар меҳнати кўлами, қудрати билан тасвирлаб берилган. Бу ёлқинли, забткор кадрлар болаларда ишчи касбга меҳр-муҳаббат уйғотади.

Олтин тупроқли Қарши даштини ўзлаштиришда болаларнинг ҳам хиссаси бор. Тошкент областининг Оржоникидзе районидаги ўқитувчилар бу ерда пионерларнинг дўстлик боғини бунёд этишга қарор қилганлар. Улар ўтказган ниҳоллар чўлда бўй кўрсатмоқда. Инсон меҳнати, ақлу-заковати билан афсоналар ҳақиқатга айланмоқда, чўл бағрида замонавий шаҳарлар қад кўтармоқда. Фильм ижодкорлари ёш томошабинларга уларни ота-боболар тажрибаси, санъатни қадрлашга, моддий неъматлар, маънавий бойликлар яратиб ҳаётда ўчмас излар қолдиришга даъват этадилар. Бошловчи рассомлар, хонандалар, чолғу-созандалар, санъат ғунчалари ижоди билан таништириб, гўзаллик ва нафосат оламига олиб кирадилар.

Фильмда болаларнинг турли спорт машғулотлари, спорт учрашувлари, Бутуниттифоқ «Зарница» ҳарбий-спорт ўйинида қатнашишларига ҳам муносиб ўрин ажратилган. Яхмалакдаги болалар командаларининг хоккей бўйича учрашувлари, ёш сузувчилар мусобақаси, болаларнинг спорт мактабларидаги турли машғулотлари таъсирчан, ҳаяжонли чиққан. Ўзининг ажойиб санъати билан республикамиздагина эмас, балки Иттифоқимизнинг шаҳарларидаги минглаб томошабинларни ҳам оёқа турғазган республика комсомоли мукофотининг лауреати — «Юлдуз» ансамбли қатнашчилари, каттақўрғонлик қизлар духовой оркестри, Н. Обидова, опа-сингил Гулчеҳра ва Лола Тожибоевaларнинг, чолғучи Д. Маҳкамоваларнинг чиқишлари томошабинлар хотирасида узоқ вақт сақланиб қолади.

Фильмнинг муваффақиятли чиқишида режиссёр, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист Ҳ. Иброҳимовнинг катта хизмати бор. У, болалар ҳаётини, психологиясини, орзу-интилишларини жуда яхши билади. Республикада пионерлар ҳаракати тарихи билан чуқур танишган. Съёмкалар узоқ муддат турли шаҳар, турли объектларда амалга оширилган. Уларни ташкил этиш, уюштиришда ҳам режиссёр, ассистентнинг билими, тажрибаси ва маҳорати қўл келган.

Операторлар Т. Бобожонов, М. Ҳамидов ва бошқалар табиат манзаралари, турли ҳаётий лавҳаларни юксак маҳорат ва нозик дид билан нурли лентaларга кўчирганлар, образли кинокадрларни кашф этганлар. Кино санъатидан яхшигина хабардор мутахассис Р. Солиҳова яратган сценарий фильм мазмунини янада чуқурроқ очишга хизмат қилган. У, публицистик фикр, фалсафий мушоҳадаларга бой. Композитор Э. Калантаров фильмга ширали, ўйноқи, жанговар куйлар яратган.

Ҳар бир томошабинни тўлқинлантирадиган азиз фарзандларимиз бахтидан ҳикоя қилувчи бу фильмнинг сўнгги аккордларида дикторнинг тантанавор сўзлари янграйди: «Сен дунёга яшаш ва курашиш учун келгансан... Сенинг Ватанинг, халқинг, унинг коммунистик партияси сенинг ўсиб-улғайишинг, осуда, тинч яшашинг учун ҳамма нарсани муҳайё қилмоқдалар. «Ҳар доим қуёш бўлсин!» Дарҳақиқат, болалар бахти, қувончининг ижодкор, сўнмас қуёши буюк партиядир.

Ўзбекистон болалари ҳаётига бағишланган янги, биринчи телефильм премьераси «зангори экран»ларимизда муваффақиятли ўтди. Марказий телевидение программаси орқали миллионлаб томошабинларга намойиш қилиб кўрсатилди. У, ҳақиқий санъат асари, «Ўзбектелефильм» ижодий уюшмасининг жиддий ютуғидир.

Анвар КАРИМОВ.

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

КОММУНАРЛАР ХОТИРАСИ

ПАРИЖ, 19 март. (ТАСС). Шу кунларда Франция меҳнаткашлари ишчилар синфининг кураши тарихига ёрқин саҳифа битган Париж коммунасининг 104 йиллигини нишонламоқдалар.

Шу айём пайтида Париж коммунаси дўстлар уюшмасининг «Париж коммунаси» деб аталган тарихий журналининг биринчи сони босилиб чиқди. Янги журнални чиқаришдан мақсад коммунарларнинг курашини ёритишдан, бу кураш Францияда ва бутун дунёда синфий курашни кучайтиришга қандай таъсир ўтказганлигини ўрганишдан иборат.

Журналнинг биринчи сонида бир қанча мароқли материаллар бор. Унда Жан Брюанинг Париж коммунасининг пролетар характери тўғрисидаги тадқиқоти, Франция Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, полковник А. Рольтангининг коммунистлар ҳарбий ҳаракатини таҳлил этган мақоласи ва бошқа мақолалар босилган. Коммунарларнинг курашини тасвирловчи «Ярослов Домбровский» деган совет-поляк фильми тўғрисида алоҳида мақола берилган.

ИКП XIV СЪЕЗДИДА

РИМ, 19 март, (ТАСС). Италия коммунистик партиясининг XIV съезди ўз ишини давом эттирмоқда. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси делегацияси бошлиғи, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко нутқи съезднинг бугунги ялпи мажлисининг марказий моменти бўлди.

А. П. Кириленко минбарда пайдо бўлганида съезд делегатлари уни гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

А. П. Кириленко съезд делегатларини самимий табриклади. У ҳозирги пайтда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси нималар устида иш олиб бораётганлиги тўғрисида, совет халқининг зафарлари ҳақида гапириб берди.

А. П. Кириленко ИКП XIV съездига самарали ишлашни, партиянинг сиёсий, ташкилий ва ғоявий бирлигини мустаҳкамлашни, тинчлик, демократия ва социализм учун курашда янгидан-янги катта муваффақиятларга эришишни тилади.

А. П. Кириленко КПСС Марказий Комитетининг табрикномасини съезд президиумига топширди.

КПСС делегацияси бошлиғининг нутқи съезд делегатлари томонидан зўр эътибор билан тингланди ва қарсаклар билан бир неча бор бўлиниб турди.

А. П. Кириленко КПСС Марказий Комитетининг эсдалик совғасини — совет ҳайкалтароши И. Д. Шадрнинг «Байроқдор ишчи» асарини съезд президиумига топширди. Залда яна қарсаклар янгради.

ПНОМПЕНДА САРОСИМАЛИК

БАНГКОК, 19 март. (ТАСС) Пномпень «ҳукуматининг» бош министри Лонг Борет янги кабинет тузишни яна кечиктиришга мажбур бўлди. Пномпень маъмурияти юқори табақасида ҳукмронлик қилаётган бош-бошдоқлик ва саросималик вазиятида сиёсий арбобларнинг кўпчилиги ўз тақдирларини барбод бўлай деб турган режим билан боғлашдан хавфсирамоқдалар. Лон Нол армиясининг жанговарлик қобилиятини ошириш мақсадида яқинда қўмондонлар ўзгартирилганлиги ҳам сезиларли натижа бермади.

Пномпень қўшинлари Пномпеннинг ғарбий бўсағаларида қарши атака қилганликларига қарамай ватанпарварлар пойтахтнинг Поченг-Тонг аэропортини тинимсиз ўққа тутиб турибдилар. Озодлик кучларининг артиллерияси Пномпень марказидан атиги бир километр нарида Сап ва Меконг дарёлари туташадиган жойда Лон Нол қўшинларининг позицияларига ва дарё ҳарбий флотининг катта базасига тўплардан ва ракеталардан ўқ ёғдирди.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ. Республикада меҳнат аҳлининг 47 процентини аёллар ташкил этади. Улар халқ хўжалигининг турли соҳаларида эркаклар билан ёнма-ён туриб меҳнат қилмоқдалар. Суратларда: (чапдан ўнгга) К. Готвальд номли Острав металлургия комбинатининг инженери Зденка Конвичкова. Плана шаҳридаги «Силон» тўқимачилик фабрикаси ишчиси Вера Есова. ЧТК—ТАСС фотоси.

ҲИНДИСТОН ПАРЛАМЕНТИДА

ДЕҲЛИ, 19 март. (ТАСС). Ҳиндистон ички ишлар министри К .Б. Редди кеча Уттар-Прадеш штатининг Оллоҳобод шаҳрида бўлиб ўтган можаро тўғрисида парламентда баёнот берди: К. В. Реддининг айтишича, Оллоҳободдаги суд процессида гувоҳ тариқасида бош министр Индира Ганди иштирок этди, У ўнг оппозиция раҳбарларидан бири Раж Нараяннинг Раебарели округида (Уттар-Прадеш штатида) ўтказилган сайлов якунларига нисбатан шубҳа туғдириш йўлидаги уринишлари муносабати билан гувоҳлик берган эди. Ҳиндистон ҳукуматининг бошлиғи 1971 йилда шу округдан халқ палатасига депутат қилиб сайланган эди.

Индира Ганди суд залида бўлган чоғида тўппонча билан қуролланган номаълум киши ушланди. Қамоққа олинган бу киши маҳаллий газетанинг редактори Говинда Мишра экан. Маъмурлар Оллоҳобод судида бўлган ана шу можарони текшира бошладилар.

Парламент ишлари бўйича министр К. Рагхурамайя шу можаро муносабати билан парламентга резолюция киритди. Парламентнинг ҳар иккала палатаси резолюцияни якдиллик билан маъқуллаб, бош министрнинг ҳаёти учун ғоят ташвишланаётганлигини билдирди. Депутатлар муайян ўнг доираларнинг мамлакатда зўравонлик кампаниясини бошлаб юбориш йўлидаги уринишларини қатъиян қоралади.

МАДАНИЯТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ДЎСТЛИК ҲАҚИДА КИТОБ

Ғафур Ғулом номли адабиёт ва санъат нашриёти чиқарган «Дўстлик гулшани» («Светоч братства») номли китобдан 1973 йилнинг баҳорида Совет адабиёти кунларида қатнашган шоир ва ёзувчиларнинг Ўзбекистон ҳақидаги асарлари ўрин олган.

Комил Яшин ва Сергей Данилов, Геннадий Семинихов ва Ҳамид Ғулом, венгриялик машҳур ёзувчи ва драматург Лайош Ғаламбош, кубалик шоир Элисео Диего, ГДРлик ҳикоянавис Маргарета Нейман, чехословакиялик ёзувчи ва журналист Мурослав Гафай... Тўплам муаллифларининг номини яна кўплаб келтириш мумкин.

Уларнинг ҳар бири ўзбек республикаси ишчиларининг бугунги шонли меҳнатлари, ўз ўлкаларини гуллаб-яшнатаётганликлари ҳақида тўлқинланиб сўзлайдилар. Бир пайтлар қуш учса қаноти, одам юрса оёғи куядиган Мирзачўл ҳозир қандай ўзгариб кетганлиги, у ерда бир-биридан гўзал шаҳарлар пайдо бўлганлиги ҳам шоир ва ёзувчиларга илҳом бахш этган.

●

ҚАЛБ УЙИ

Бу ер қачон қараманг, гавжум бўлади. Баъзилар ёш рассом асарларининг кўргазмасига келса, бошқалар оила қуриш тўғрисида лекция тинглаш ниятида ташриф буюрадилар.

— Бизнинг эшигимиз меҳмонлар учун доим очиқ. — дейди республика «Билимлар уйи»нинг директори Тўхтамурод Қодиров. — Ўтган йили «Билимлар уйи»га 200 минг киши ташриф буюрган эди. Бу йил эса улар сони янада ортиши кутилмоқда.

Коллектив 1975 йилда катта ташкилий ишлар олиб бормоқда. Унинг бу йилги ишлари планида ҳар доимгидек Коммунистик партия қарорларини пропаганда қилиш кенг ўрин эгаллайди. «КПСС XXV съезди олдидан» деган мавзуда янги лекциялар туркуми ташкил қилинади, халқаро мавзудаги суҳбатлар тематикаси кенгаяди.

«Билимлар уйи» ишида иқтисодий ва илмий ютуқлар пропагандасига ҳам муносиб ўрин берилмоқда. Бу йил «Министр минбари», «СССР да табиат муҳофазаси» каби лекторийлар очилади.

Тошкентликларнинг кўплаб талабларини ҳисобга олиб «Билимлар уйи» ходимлари Улуғ Ғалабанинг 30 йиллигига бағишланган лекция ва суҳбатлар ўтказадилар. Шунингдек, Улуғ Ватан урушининг қаҳрамонлари — генераллар, офицерлар ва солдатлар билан учрашувлар уюштирилади. Қаҳрамон шаҳарлар ҳақида ҳужжатли фильмлар намойиш қилинади.

●

«ЎЗБЕКФИЛЬМ» МАҲСУЛОТЛАРИ

Белоруссия ўрмонларида фашистларга қарши қаҳрамонона кураш олиб борган партизанларнинг шонли жасорати тарих саҳифаларидан бир умрга жой олади. Ўзбек халқининг фарзандлари белоруслар билан елкама-елка туриб, инсоният душманлари билан курашганлар. Кинорежиссёр Равил Ботиров суратга олган «Унутилмас қўшиқ» бадиий фильми ана шу партизанлар ҳақида ҳикоя қилади.

Бу йил «Унутилмас қўшиқ» фильмидан ташқари ўзбек кино усталари яна бошқа кўплаб фильмларни ҳам суратга олишди. Режиссёр Йўлдош Аъзамов Абдулла Қодирий романи асосида суратга олган «Меҳробдан чаён» бадиий фильми томошабинлар томонидан қизғин кутиб олиниши табиийдир. Режиссёр Дамир Салимовнинг «Қалдирғочлар баҳорда учиб келади» асари эса она ер гўзаллигига, инсоннинг ҳайвонот дунёсига бўлган муносабатига бағишланади. Алберт Хачатуровнинг «Бузилган байрам» фильми эса кишида ахлоқий ва маънавий фазилатларни тарбиялаш тўғрисида ҳикоя қилади.

В. ВИЛЬЧИК.

ЁЗГИ ФОРМАГА ЎТИШ ТЎҒРИСИДА

Тошкент гарнизони бошлиғининг буйруғига биноан гарнизон шахсий состави қўшинлари 24 мартдан бошлаб ёзги формага ўтадилар.

СПАРТАКИАДА КУНДАЛИГИ

БИРИНЧИ БОНГ

«Юбилей» спорт саройида боксчилар турнири тантанали суратда старт олганлиги тўғрисида кеча хабар қилган эдик. Шу куни саройга келган минг-минглаб бокс шинавандалари кескин спорт курашларининг гувоҳи бўлишди.

... Кошона чироқлари ўчиб, музика садолари янграйди. Фақат табло тагидаги минбарни тўлдирган оппоқ спорт формасидаги йигитларнигина кучли прожекторлар ёритиб турибди. Улар Тошкентда хизмат қилаётган Совет Армиясининг солдатларидир. Электрон таблода «1945—1975» ва «30» рақамлари пайдо бўлади. Совет Армияси солдатлари халқимизнинг фашистлар Германияси устидан қозонилган Буюк Ғалабасининг 30 йиллигига бағишланган композицияни ижро эта бошлайдилар.

Майдонга барабанчилар ва горнчилар кириб келишади. Фанфаралар садоси остида иттифоқдош республикаларнинг мусобақаларга келган делегациялари бирин-кетин чиқиб кела бошлайдилар. Улар орасида жаҳонга донги кетган боксчилар, Улуғ Ватан урушининг ветеранлари, ёш, умидли «чарм қўлқоп» усталари бор эди. 15 қардош республика вакиллари ринг атрофида саф тортдилар. Спартакиада ташкилий комитетининг раиси, меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси В. Козимов табрик нутқи сўзлаб, спортчиларга муваффақиятлар тилади.

Боксчиларни Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси Совет Иттифоқи Қаҳрамони О. Ҳакимов, «Ташсельмаш» заводининг токари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Б. Ефремов ҳам қутладилар.

Ватанимиз боксининг фахри ҳисобланган Горстков билан Климанов, Соколов билан Засипколар Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР гимнлари садолари остида спартакиада байроғини кўтарадилар.

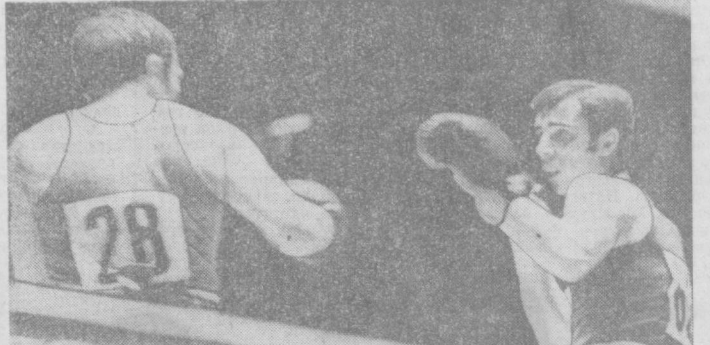

Суратларда: (чапда) Спартакиаданинг тантанали очилиши. (Ўнгда) Озарбайжон вакили В. Рафиев ва молдавиялик А. Самойлов (чапда) рингда. А. Абалян фотолари.

Турнирнинг биринчи куни енгил ва ўрта вазндаги боксчилар рингга чиқишди. 60—63,5 килограммгача бўлган вазндаги дастлабки жуфтликда Озарбайжон вакили В. Рафиев билан Молдавия ССР терма командасининг аъзоси А. Самойловлар учрашди. «Жанг» бошидаёқ ташаббусни ўз қўлига олган В. Рафиев ҳисобни очиб берди ва ўз командасига қимматли очколар келтирди.

Шу куни ўзбекистонлик боксчилар ҳам рингга чиқишди. Москвалик халқаро классдаги СССР спорт мастери А. Хохлов билан «жанг» қилган В. Юдин биринчи раундданоқ ҳужумни кучайтирди. Кейинги раундда ўзбекистонлик халқаро мастер тажрибали рақибини қийин аҳволга солиб қўйди. Унинг усталик билан берган аниқ зарбалари мўлжалга тегар, Хохлов эса ҳеч ўнглана олмас эди. Учинчи раундда иккала боксчи ҳам анча чарчаганлиги сезилиб қолди. Шундай бўлишига қарамай, республикамиз вакили ўзини анча тетик тутди. Айниқса, раунднинг охирида унинг устунлиги яққол билиниб турди. Пировардида, матчни олиб борган судьяларнинг ҳаммаси бир овоздан В. Юдинни ғолиб деб топдилар.

Ўзбекистонлик спорт мастери Виктор Курешко ҳам «жанг»ни «разведка» билан бошлади. Биринчи раунд тенг курашда ўтди. Учрашувнинг иккинчи бўлимида вакилимиз рақиби ленинградлик ёш спорт мастери А. Кузнецовни ўз ҳукмига бўйсундиргандек туюлган эди. У тез-тез аниқ зарба берар, ўзи эса қарши ҳужумлардан усталик билан сақланар эди. Лекин... кутилмаганда Виктор гандираклаб, йиқилиб тушди. Ёш бўлса ҳам мутахассислар эътиборини қозонган ленинградлик боксчининг кучли зарбаси ўз ишини қилган эди. — нокаут...

Қолган «жанг»лар ҳам қизиқарли ўтди. Уларда туркманистонлик Э. Эгамбердиев, москвалик А. Камнев, РСФСР терма командаси вакили Ю. Макрецов, украиналик О. Лифанов, Қозоғистон боксчиси Л. Тиловбоев, ленинградлик армиячи М. Терентьев ва Литва терма командасининг аъзоси Р. Мисюнаслар дастлабки ғалабани қўлга киритишди.

А. АБДУЛЛАЕВ.

ЯРИМ ФИНАЛГА ЙЎЛЛАНМА

Кубок эгалари кубоги учун курашаётган Киевнинг «Динамо» командаси Туркиянинг «Бурсаспор» командаси билан бўлган такрорий учрашувда 2:0 ҳисобида ғалаба қозонди.

Учрашувнинг биринчи бўлимида ҳар иккала томон тенг курашди. Иккинчи бўлимда ўйин суръати яна ҳам ошди. 72-минутда киевликлар зўр куч билан рақиб дарвозаси олдида хозир бўлдилар. Шу дамда шошиб қолган туркиялик ҳимоячи «Динамо» ҳужумчиси Онишченкога нисбатан қўполлик ишлатди. Ғарбий Германиялик судья Курт Ченчер дарҳол ўйинни тўхтатиб, «Бурсаспор» дарвозаси томон ўн бир метрлик жарима тўпини белгилайди. Колотов ҳисобни очди.

Ўйин тугашига икки минут қолганда Владимир Мунтян рақиб дарвозасини яна бир бор аниқ нишонга олди. Динамочилар ҳар иккала учрашувни муваффақиятли якунлаб, ярим финалга йўлланма олдилар.

Чемпионлар кубоги учун бўлган такрорий учрашувда «Арарат» ўз майдонида Мюнхеннинг «Бавария» командасини қабул қилиб, 1:0 ҳисобида муваффақият қозонди. Тўпни 34-минутда Аркадий Андриасян киритди. «Арарат» ғалабага эришган бўлишига қарамай мусобақа даврасидан чиқиб кетди. Чунки, у биринчи учрашувда Мюнхенда 0:2 ҳисобида мағлубиятга учраган эди.

ФИДЕ ҚАРОРИ

Халқаро шахмат федерациясининг навбатдан ташқари бўлиб ўтган конференцияси жаҳон чемпионатини ўтказишнинг янги тартибини белгилади. Жаҳон чемпиони Роберт Фишер ва чемпионликка даъвогар Анатолий Карпов ўртасидаги баҳс чекланмайди. Томонларнинг бири ўнта ғалабага эришгунча учрашув давом этаверади. Биринчи бўлиб бу марраға етган шахматчи жаҳон чемпиони унвонига сазовор бўлади.

Тоғда баҳор

Чотқол тоғининг шимолий ён бағрлари ҳамон қиш уйқусида. Данагини фақат «болтатумшуқ» деб номланган қушларгина чақа оладиган арчаларнинг пастки шохлари кечагина ёққан ҳўл қордан эгилиб турибди. Совуқдан қорайган игна барглари орасидан таралаётган қуёш нурлари кўзни қамаштиради.

Дарахтлар ораси турли изларга тўла. Мана кечаси исиниш ва озуқа топиш учун югуриб чиққан шалпанг қулоқ қуёнларнинг қор устидаги «муҳри». Қизил мевалари тўкилган наъматакнинг атрофларига ҳам какликларнинг гулпарчин излари тушибди. Мени кўриб бутун ўрмонга ваҳма солган ҳакканинг ҳакиллашидан арча данагини чақмоқчи бўлиб турган болтатумшуқлар париллаб учиб кетди. Бугунги шу манзарани кўриб, календарда март ойи эканлигига шубҳам туғилди.

Аммо, тоғнинг жанубий, офтоб тушадиган томонига ўтишингиз билан дилингиз қувончдан яйрайди. Туяқорин, тўнғизтикан, бодом ва учкаттнинг куртаклари кўзга кўриниб қолибди. Қори эриб кетган қоялар остида бойчечак бўй кўрсатибди. Уларнинг шираси ва бўйига маст бўлган қор чивинлари парвозда. «Эсонлик-омонлик, ҳеч кўрмайлик ёмонлик, янаги ойлар — йилларгача ўйнаб-кулиб етайлик» деган ният билан иккитагина бойчечакни пиёз томирчалари билан ўпириб олдим. Ёруғликка чиқиб, қуёш нурини ва баҳор тафтини татиган бойчечаклар тунларда совуқ тушса ҳам энди бошларини эгмайди.

Шу дамда «чак-чак»лаб томаётган сув томчилари қулоғимга чалинди. Қояларда ёқут қандиллардек осилиб турган сумалаклардан оқаётган томчилар қатлам тошларда қушлар учун сувдон уяпти. Бу ҳовузча ёзги ёмғирларга тўлиб қолгач, унинг қирғоғига албатта биронта қуш ё каклик келиб қўнади ва қизил тумшуғи билан бир қултум сув ҳўплаб чанқоғини қондиради. Сўнг ҳовузча бўйида сайраб бутун сойни шўх куйларга тўлдиради.

Сой бўйидаги таниш сами тол бугун яна ҳам тўлишибди. Гўё безанган келинчакнинг ўзи, дейсиз. Қизарган новдаларидаги гул куртаклари олтин сиргалардек ярашиб тушибди. Толнинг атрофида тугмачадек-тугмачадек бўлиб бўртиб чиққан ялпизларнинг ғунчалари кўзга ташланади. Илк баҳор исмалоғ ва ялпизлардан уч-тўрт марта тандир сомса есангиз борми, бутун дарддан холос бўласиз.

Баҳорнинг неъмати ҳам, ҳавоси ҳам танга даво. Юринг, далага чиқайлик, баҳор гаштини бирга сурайлик.

Ғафур ЖЎРАЕВ.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ТЕМИР ИЗ ВА МОЙ

Темир йўл изларини мойлаш жуда ҳам зарурми?

Бухарестдаги транспорт масалалари институти мутахассислари бу саволга, «мойлаш зарур, аммо фақат йўл бурилган жойларини» деб жавоб беришади.

Яқинда Румыния темир йўл линияларидан бирида шундай бир қурилма ўрнатилдики, у поезд состави ўтиб кетиши билан темир изга махсус мойни суртиб чиқади. Бу билан темир йўл бурилган жойлардаги ишқаланиш камайиб металл изнинг хизмат муддати қарийб икки баравар узаяди.

КАПАЛАК ҲАМ ҲИСОБДА

Қушларнинг оёғига маълум бир белгилар қўйилган халқалар осилишини эшитгансиз. Шу йўл билан қушларнинг қайси жойдан қайси жойга учиб борганлиги аниқланади. Бонидаги зоология институтининг олимлари эса, яқинда капалакларга ҳам фақат микроскоп орқали кўриш мумкин бўлган пластинкалар ёпиштириб, учириб юборишди. Бу пластинкага капалак номери ва институт номи ёзилган.

Олимлар шу тариқа капалаклар қайси территорияда учиб юриши, уларнинг ҳаёт тарзи ҳақида кўп нарсаларни билиб олмоқчилар. Офтобда ялтираб кўринадиган бу алюмин пластинкаларга қараб, капалак институтга «тегишли» эканини билиб олиш мумкин.

КОЛОРТУНА НИМА?

Венгер ихтирочилари ишлаб чиққан янги хил лампочкага «Колортуна» деб ном берилди. Бу лампочканинг ажойиб хусусияти бор: у ҳавода углерод окислари бор ё йўқлигини дарров билдиради. Шу лампочка исталган автомобилнинг тутун чиқадиган жойига тўғирланса бас, дарҳол лампочка рангини ўзгартиради. Агар карбюратор тўғри ишлаётган бўлса, лампочка кўк тусда ёниб туради. Агар аралашма таркибида бензин кўп бўлиб, у ёмон ёнса, лампочка сариқ тусда, бензин кам бўлса, оч кўк тусда ёнади.

ҲАЙВОНОТ БОҒИДА

БАҲОР келиши билан Тошкент ҳайвонот боғида ҳаёт ўзгача тус олди. Парранда-ю ҳайвонлар қишки «клуб»ларини тарк этиб, очиқ ҳавога чиқишди. Бу ҳол боққа келувчи кичкинтойларга олам-олам қувонч бахш этмоқда.

Р. Шамсутдинов фотолари.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

КУСТАНАЙ ШАҲРИДА

30 МАРТДА

1966 ЙИЛГИ ДАВЛАТ 3%ЛИ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЕМИНИНГ

70-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ

ТИРАЖДА — заёмнинг 49 разрядига умумий суммаси 25.115.440 сўмлик 460600 та ютуқ ўйналади.

Заёмнинг йигирма сўмлик облигациясига — 5000, 2500, 1000, 500, 100 ва 40 сўмлик ютуқлар белгиланган; ўн сўмлик заём облигациясига ютуқнинг ярми тўланади.

ДАВЛАТ 3% ЛИ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЕМИНИНГ ОБЛИГАЦИЯЛАРИ ОМОНАТ КАССАЛАРИДА СОТИЛАДИ ВА СОТИБ ОЛИНАДИ.

ЗАЁМ ОБЛИГАЦИЯЛАРИНИ СОТИБ ОЛИНГ!

ТЕЛЬМАН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

22 ва 23 МАРТДА

ЧЕХОСЛОВАКИЯНИНГ «ОЙМОМА-ПАРК» АТТРАКЦИОНИ КОМПЛЕКСИНИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ БОШЛАНАДИ

«ОЙМОМА-ПАРК» АТТРАКЦИОНИ КОМПЛЕКСИДА: кегельбанлар, тирлар, тасодифлар хонаси, сирғаниб учиш учун тепаликлар, автодром, центрифуга, қўнғироқли йўл, космодром, занжирли арғимчоқ, болалар твистери, арғимчоқ, болалар темир йўли, твистер бор.

АТТРАКЦИОНЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 15.00 ДАН, шанба кунлари соат 12.00 дан, якшанба кунлари соат 10.00 дан ишлайди.

«ОЙМОМА-ПАРК»ГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

„БАҲОР" КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

23 МАРТ КЕЧ СОАТ 7 ЯРИМДА

СССР ХАЛҚ АРТИСТИ, СССР ДАВЛАТ МУКОФОТИНИНГ ЛАУРЕАТИ

ТАМАРАХОНИМНИНГ ИЖОДИЙ КЕЧАСИ

ПРОГРАММАДА: жаҳон халқлари қўшиқлари ва рақслари.

ҚАТНАШАДИЛАР: Ўзбекистон ССР Давлат «БАҲОР» халқ рақс ансамбли ва Ўзбек Давлат филармонияси «ЛАЗГИ» ансамблининг солистлари, чолғу асбоблари ансамбли.

Концертмейстер — Ўзбекистон ССР халқ артисти Софья КАРАКАШ.

Программани — Ольга ШИРОКАЯ олиб боради.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 18.00 —ТОШКЕНТ. 18.10 —Мультфильм. 18.35 — Музикали кўрсатув. 19.15— «Ахборот». 19.30 —Ота-оналар университети. 20.10 — «Ахборот». 20.30 — «Олтин қўллар». 22.00— МОСКВА. «Вақт». 22.30 — Хоккей: ЧССР—СССР. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 18.00 — МОСКВА. 18.30 — Спорт кўрсатуви. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — «Колокольчик» театри. 19.30 — Биз — БАМни қуряпмиз. 20.00 — 1975 йил қўшиқлари. 20.30 — Спорт кўрсатуви. 21.00 — «Голубой огонёк» саҳифаларида. 22.00 — ТОШКЕНТ. 22.30 — Белорус вокзали (бадиий фильм). **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 19.25 — ТОШКЕНТ. 19.30 — Телефильмлар. 20.00 — Концерт. 20.30 — Тошкент ва тошкентликлар. 21.25 — Тошкент янгиликлари. 21.40 — «Уфқ» киноальманахи.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 21|III да Лунаш Ботир, 22|III да Олтин девор.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «ЛУЛИЛАР» аттракционининг гастроллари (17.30).

КИНО

Миллионни қандай ўғирлаш керак? — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (10.00, 16.00, 21.00).

Исмингни ёдингда тут — «ҚОЗОҒИСТОН» (11.00, 15.00, 19.00, 21.00).

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р. 02307. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри. Индекс 64634 Б—2486.